

En bok

Andreas Skyman

En bok

Andreas Skyman

Detta verk är licensierat under licensen

Creative Commons Erkännande–Dela Lika 2.5 Sverige.

Licenstexten finns tillgänglig på

<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/2.5/se/>

eller genom att skriva till

Creative Commons

171 Second St, Suite 300

San Francisco, CA 94105 USA

Texten är typsatt i $\text{\LaTeX}$ med hjälp av öppen källkod. Senast uppdaterad den 17 januari 2011.

Författarens tack

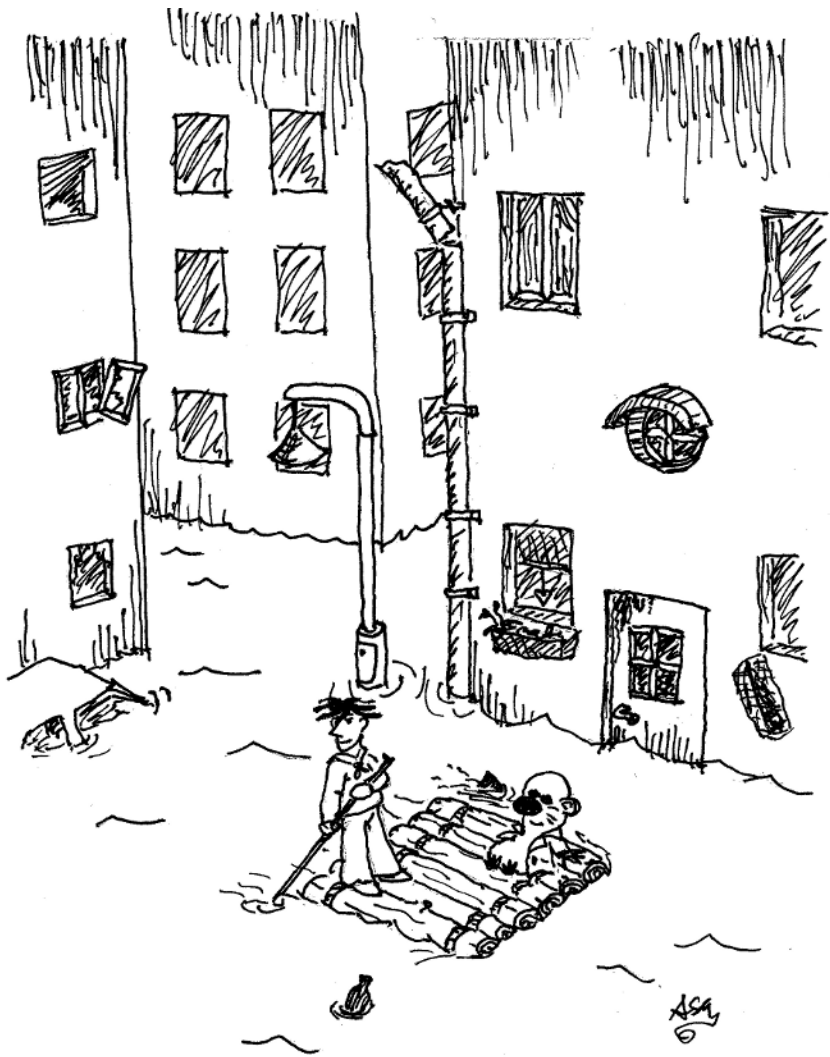
Till min bror. Ja? Du bad ju om det. . .
Det finns inget facit, det finns bara tankar.

Ann
C

Innehåll

I En skräcknovell	9
II Ett tvärsnitt	25
III En SF-novell	41
IV En kort essä	61
V Ett brev	71
VI En spegel	75
Epilog	81

Kapitel I

En skräcknovell

Det är stilla i staden. Det är nästan helt tyst. Inga måsar skriker. Inga bilar brummar. Inga fötter klampar. Vågor kluckar lugnt mot husväggar, bilar och lyktstolpar. De maskerar ljuden från flotten som glider fram längs gatorna. Det är en timmerflotte, surrad med hamparep på gammalt vis, som rymmer ett omaka par: i aktern står en smal och blek yngling, framför honom sitter en luden och trind krabat i en sliten jacka. Ynglingen styr flotten med sin stör. Under hans svarta lugg tittar nyfikna mörka ögon fram – ögon vars blick inte passar hans ungdomliga yttre. Blicken är den hos någon som sett mycket, men ändå vill se mycket, mycket mer.

Flotten glider långsamt utmed husfasaderna. Något plaskar till i vatt-net. Kvällssolen skänker det fuktiga trädet ett trolskt gyllene skimmer. Den hårige passageraren sniffar i luften. "Där inne," säger han och pekar mot ett fönster. Fönsterglasat är sedan länge borta. Solen skiner rakt in, men det är ändå för dunkelt för att se vad som göms i rummet innanför. Färjpojken säger inget, men ändrar kursen och snart ligger de

still under det ärgade fönsterblecket. Den ludne ställer sig upp på korta ben och begrundar öppningen. "Du nog får hjälpa mig upp, Kalle," säger han.

Pojken, Kalle, lägger ifrån sig stören. "Åh, hej!" säger han och lyfter lätt upp kamraten, som ställer sig och kisar in i halvdunklet. "Ser du något, Kevin?" frågar pojken.

Kevin vänder sig om. "Japp! Här finns det böcker!" Det rycker av upphetsning i hans morrhår. "Kommer du upp själv?"

Kalle ler och nickar. Han tror knappast att Kevins korta armar kunnat hjälpa honom, men han vet att frågan var uppriktigt ställd. När Kevins håriga gestalt hoppat in i rummet häver han sig upp och klättrar in efter honom.

Rummet gör ingen av dem besviken. Det är tomt, sånär som på en ett par ustlitna möbler och ett par bokhyllor, men i hyllorna står dussintals böcker som på något vis klarat sig från vätan. Kevin bläddrar redan i en när Kalle kommer fram till honom. "Den här börjar vi med!" säger han med ett brett leende. Ögonen tindrar när han börjar läsa.

Stenarna

Ännu idag känner jag hur panikens svarta klor griper tag om min själ då jag hör ljudet av vatten som porlar. Det räcker med att någon oavsiktligt lämnat en kran rinnande för att jag ska frysa fast utanför tröskeln till tvättrummet, och de demoner som hemsöker mig under kraftiga regn-oväder reducerar mig till en ömklig infantil.

Jag har inte alltid haft så svaga nerver; detta tog sin början en tidig höst – det är flera år sedan nu – då jag, på min husläkares inrådan, gjorde en resa inåt landet, bort från storstadens smuts och larm. Jag har alltid dragits med en svag konstitution. Alltsedan jag vid sex års ålder drabbades av lunginflammation har jag haft återkommande astmatiska problem, och jag och dr. Abbot kom överens om att lite lantluft skulle göra mig gott inför vintern vid kusten. Jag arrangerade själv resan till Fargo, varifrån doktorn via sina kontakter kontrakterat en droska att föra mig till Lilyheath, en liten och obetydlig mellanvästlig by, som dock var känd i dennes kretsar för sina hälsobringande källors skull.

Som jag anlände just i början av höstskörden, fann jag byn nästan spöklikt ödslig. Snart efter det att jag stigit ur dilligensen hade jag dock acklimatiserat mig såpass, att jag istället kunde börja njuta av kontrasten mot det liv och rörelse jag annars, till vardags, hade måst stå ut med. Kusken hjälpte mig upp med min koffert till gästgivaregården, för vilket jag var mycket tacksam. Efter den långa resan var jag utmattad, och svettades redan i skenet från höstsolen.

Stillheten låg som ett ljumt täcke över gästgiveriet, och det visade sig snart att jag var den ende gästen. Faktum

var att jag var helt ensam på gården, sånär som på dottern i familjen; hon hade lämnats att visa mig tillrätta och vara mig behjälplig med mat och dylikt. Mr. Raness, flickans far och tillika herrn i huset, var liksom gårdens drängar och de flesta andra i byn ute på åkrarna, men tydligen kunde hennes händer sparas för att istället ta hand om en (betalande) gäst.

Fröken Raness slog mig inte som särskilt vacker, men hon besatt den sortens rustika skönhet som bara hårt arbete i det fria kan skänka, och vilken stadskvinnorna förvägras. Hon var några år yngre än jag själv, men framstod från första stund innehava en större mognad och självständighet än de bleka flickor som rörde sig i min vanliga umgängessfär. Det enda som riktigt stod ut hos henne var hennes röda hår – rakt och axellångt. I bjärt kontrast mot denna anletets flammande inramning stod flickans ögon; de var inte gröna, som folklorens mystiska arketyper bjuder, utan grå som Atlantens vågor när de slår mot stadens kajer om senhösten. Min värdinna var godmodig och jag kände mig genast välkommen.

Man hade berett en plats åt mig i ett fristående annex. Det var en liten träbyggnad, solblekt och till åren, men där fanns en säng, ett skrivbord och en egen järnkamin. Fröken Raness gjorde klart för mig att jag var välkommen upp till mangårdsbyggnaden för en lättare måltid när jag installerat mig, för vilket jag tackade uppriktigt. Jag gjorde upp med kusken om återresa åtta dagar senare, och packade upp i godan ro, innan jag gick tvärs över den dammiga gårdsplanen för att få mig något varmt till livs.

Väl till bords kom det åter över mig hur ödslig omgivning kändes. Flickan, som gjorde mig sällskap och

själv åt med god aptit, lät mig förstå att arbetslaget inte väntades åter till byn förrän i skymningen, eftersom solljusset såhär i skördetid var allt för värdefullt för att tillåtas gå till spillo. När jag försiktigt frågade om hon inte själv behövdes i en så brådskande tid berättade hon, slående oblygt, att hon som barn drabbats av polio, och därför var halt. Hon skulle, förklarade hon, ändå inte kunna uträtta ens ett halvt dagsverke. Detta hade alls inte slagit mig, och när jag ursäktande försökte framföra mitt deltagande viftade hon bort mina ord med ett skratt. Så länge hon såg var hon satte fötterna var det alls inget problem, sade hon, och hursomhelst fann hon åkern alltför enahanda. Då föredrog hon gårdsarbetet, som var mycket mer varierat och dessutom gav henne mer tid åt sådant hon fann glädje i, såsom handarbete och att samla örter och annat i den närliggande skogen.

Snart kom samtalet in på mig och vad som bragt mig att resa dit just nu; det var ju trots att allt en ovanlig säsong för gäster. Efter att jag berättat hur jag av min doktor rekommenderats frisk luft och stärkande bad för min hälsas skull, genmålde hon, återigen med otrolig rättframhet, att jag visst var lite blek, och att hon nog skulle visa mig källan. Men, tillade hon, det fanns något som var ännu bättre.

Här märkte hon visst att jag spetsade öronen – folktrons traditioner har alltid intresserat mig – och detta gjorde henne märkbart belåten. Hon spände blicken i mig med en teatralisk gåtfullhet och lutade sig fram mot mig. Det rann, berättade hon, en grund ström genom skogen, inte alls långt från gården. Om den lilla strömmen sade man att traktens urbefolkning hållit den för helig, och att de i den

spritt askan av sina döda. De dödas andar skulle sedan ha genomgått något slags skärseld, vari deras livs onda och goda gärningar tagit formen av de svarta och vita stenar som täckte botten i en speciell krök av ån. Hon påstod tvärsäkert att andarnas kraft dröjde sig kvar i vattnet, och att det kunde bota allt från vårtor till gikt och ond rygg.

Ett litet förtydligande kanske är på sin plats: jag har alltid varit en inbiten skeptiker. Jag sätter självfallet större tilltro till min husläkares åsikt än en bondflickas sagor, men amatörantropologen i mig väcktes vid hennes ord. Jag hade verkligen inte förväntat mig någon intellektuell stimulans under min lantliga vistelse, och därför kunde jag knappast dölja min iver. Uppenbart smickrad över min ohöjda entusiasm gick hon med på att genast visa mig platsen.

Efter att jag hämtat min rock möttes vi på gårdsplan. Över de av arbete formade skuldrorna hade hon svept en sjal i grovt ylle, vilken hon just stod i begrepp att fästa med en bröstnål i metall, som tycktes mig märklig både till utformning och lyster. Jag frågade naturligtvis om spännet och fick veta att det var tenn, inte silver som jag först förmodat. Det var ett stycke folkhantverk som gått i arv på hennes mors sida sedan innan släkten immigrerat till Nordamerika, därav de obekanta vindlande formerna. Mer visste inte hon, men kanske hennes far mindes mer. Jag skulle just till att fråga om inte hennes mor borde vara bättre skickad att svara, men jag räddades undan den fadäsen av då hon själv tillade att hennes mor gått bort när hon ännu var mycket ung. Jag lät raskt frågan om smyckets ursprung bero, och vi begav oss.

Fastän hon var lite halt höll flickan god fart, och jag

förstod att hon gått skogsstigen många gånger förr. Själv var jag inte van vid sådana strapatser, så när stigen förde oss ut på en äng där ljudet av rinnande vatten mötte oss drog jag en andfådd lättnadens suck. Hon roades nog av min tacksamma min när hon slog av på takten, men jag förstod att det inte var för min skull i första hand, utan för att förstärka platsens mystik. Precis nedströms det lilla fallet vi hörde, berättade hon lågmält, låg den heliga platsen med sin tvåfärgade botten. Av den andaktsfulla underton jag skönjde i hennes röst började jag förstå, att hon faktiskt tog sin berättelse på allvar, och jag blev märkligt stött av detta prov på vidskepelse. Jag blev även besviken av den förmodade kultplatsens brist på spår efter sina nyttjare. Inga stenar verkade hade rests, och om det någon gång funnits något slags monument som antytt platsens speciella betydelse var det sedan länge borta. Samtidigt kunde jag förstå den dragningskraft platsen måste ha utövat på primitivare folk, även i dess naturliga tillstånd. En charmerande mystisk atmosfär låg över området.

När vi kommit ända fram till den lilla forsen vaknade mitt intresse på nytt. Just nedom fallen, och fram till dess att bäcken gjorde en tvär krök innan den försvann i haselsnåren – en sträcka om drygt tjoget fot eller så – var sanden som annars klädde bottnen översållad av svarta och vita stenar. Stenarna verkade övervägande vara skivformade, och varierade mycket i storlek, men de största var som min handflata. Här fanns alltså spår av mänsklig aktivitet ändå, för inte kunde detta ha uppkommit på naturlig väg.

Under tiden jag undersökte bäcken pratade flickan oavbrutet, om hur vattnet kunde bota lunginflammation om

man drack det, och hur det kunde hjälpa mot såväl portvinstår som vårtor och andra blämmor, om man lät skölja det drabbade området regelbundet. Jag lyssnade inte så noga, min blick sökte sig genom den virvlande ytan på jakt efter tecken på bearbetning bland de av vattenrörelsen rundade formerna. Det var svårt att uppfatta några detaljer med alla solkatter som spelade över de mystiska stenarna, och jag dristade mig till slut att sträcka mig ner ett par centimeter mer handgripligen undersöka dem. Bäckens visade sig oväntat djup, men riktigt hur djup den var blev jag inte varse, för innan vattnet nådde mig över armbågen hörde jag hur flickan med ett kvävt utrop drog efter andan. Jag kände hur hennes hand med oväntad styrka fattade tag i min axel för att dra mig ur vattnet. Överrumplad förlorade jag balansen och föll på rygg i det långa strandgräset. Medan jag satte mig upp – beskt spörjande vad det var frågan om – gick hon upprört på om att man absolut inte fick röra stenarna, då det förde död och olycka med sig; hade jag alls inte lyssnat på vad hon sagt? Förnärmat som jag var svarade jag att nog hade jag hört alltid, och att jag endast böjt mig ner efter en handfull av hennes fantastiska mirakelkur att smaka av. Detta tycktes lugna henne något, i alla fall tystnade hon och rodnade förläget. Demonstrativt sträckte jag mig åter ner, denna gång verkligen efter vatten. Det var kallt och friskt och utan bismaker. Stämningen var fortfarande spänd när vi kort därpå återvände mot gården under tystnad.

Jag vet inte riktigt vad som fick mig att ensam gå tillbaka till bäcken efter kvällsvarden. Dels var det säkert min vetenskapliga nyfikenhet, dels samlaren i mig, men ett stort

mått av harm över incidenten tidigare på eftermiddagen bidrog säkert också. De som bebodde dessa små samhällen, långt från all civilisation, kunde väl knappast klandras för sin vidskeplighet, men jag fann det ändå stötande, att de höll så till den milda grad fast vid den även när de hade gäster av en viss skolning – en kategori jag ansåg mig tillhöra.

I kontrast till den varma dagen stod den kyla som sensommarens stjärnklara nätter ofta bjuder på. Trots att kvällarna redan börjat bli mörka fann jag enkelt vägen i månnskenet, och väl inom en timme var jag tillbaka i min lilla stuga. Daggvåt upp över knäna som jag var tände jag omgående eld i kaminen och serverade mig en bourbon ur reseapoteket. Ur rockfickan tog jag fram den vita sten som med månens återsken kallat på mig från bäckens botten.

Där i ljuset från en oljelampa hade stenen tappat nästan all mystik. Något besviken tvingades jag konstatera att inga tecken på mänsklig påverkan gick att skönja. Den var slät och kall, något lik marmor; kanske var den av ett besläktat mineral. I min almanacka noterade jag att jag borde visa den för mina geologiskt kunniga bekanta så snart jag återvänt till staden, och samtidigt förhöra mig om områdets geologi för att söka utröna varifrån stenarna kommit. Kanske kunde denna oansenliga sten ändå vara nyckeln till något större och intressantare.

Den natten sov jag oroligt, och väcktes av ett plötsligt ljud framåt småtimmarna. En hård vind ven om knutarna och fick väggarna att knaka. Det lilla fönstret hade blåst upp, och slog nu orytmiskt mot ytterväggen där det svängde i vinden. Snart insåg jag dock att inget av detta var vad som väckt mig; mitt i draget satt en skata som

lät sina klor trumma outhärdligt på fönsterblecket. I mitt sömndruckna tillstånd grep jag efter första bästa ting och måttade efter odjuret, som dock var kvickare än jag och raskt tog sig luft under vingarna. När fågeln försvann ur projektilens väg seglade stenen istället rakt genom rutan, och med denna gick även alla förhoppningar om en dragfri natt i kras.

När jag sedermera vaknade var det ingalunda för att jag var utvilad, utan på grund av en begynnande rethosta. Jag hade knappt fått fyr i kaminen och åter krupit ner mellan lakanen igen när det knackade på dörren. Det var herr Ranness själv som stod där och undrade om han skulle skicka ner sin dotter med frukost nu, eller om de skulle lämna den framme i storstugan till senare. Tydligen hade nattens plötsliga oväder ställt till det bland hässjorna, och alla – även dottern – behövdes på fälten. Därför blev frukostbestyren lidande, för vilket han hoppades jag hade förståelse. Eftersom jag kände mig opasslig sade jag åt bonden att jag föredrog att äta senare, men tackade för omtanken. Innan han gick sin väg rådde han mig skämtsamt, att inte dröja för länge med morgonspisen, då dottern om bara några timmar skulle återvända för att förbereda middagsmålet åt gårdens arbetslag. Så drog han igen dörren, och jag var åter ensam.

Den spruckna rutan tycktes bestjälja rummet på värme lika fort som kaminen kunde producera den. Jag förbannade mig själv för att jag glömt att nämna detta, och beslöt snart att det var bättre att röra på sig än att ligga och hutt-ra. På min väg över gården kom jag att tänka på stenen, men under uthusfönstret fann jag endast glasspillror. För att vara alldeles säker böjde jag mig närmre marken, men

drabbades därvid av en sådan hostattack att jag genast ändrade mig. Stenen hade ju ändå inte varit speciell, och dessutom, resonerade jag, kunde jag ju hämta flera när jag ville.

Frukostkaffet var beskt och ljummet. Brödet var smakrikt, men torrt, och smulorna irriterade mitt svalg. Jag längtade efter stadens komforter. Ett ordentligt morgonmål och dagens avis på ett café kunde knappast vara mer hälsovådligt – och knappt heller rökigare – än denna genuint lantliga upplevelse. Jag bestämde mig där och då för att snarast möjligt skicka efter en droska att ta mig från byn, men eftersom alla var på åkrarna fick jag lugnt vänta tills hungern drev dem tillbaka innan jag kunde hoppas finna en springpojke för mitt ärende. Under tiden kunde jag själv uträtta mitt andra ärende.

Iklädd den långrock jag varit förutseende nog att packa med, trots de löften om sommarvärme som legat i luften dagarna före resan, begav jag mig för tredje gången på mindre än tjugofyra timmar iväg längs skogsstigen. I dagsljuset var bottnen lättare att se och jag försåg mig därför med två större exemplar – en svart och en vit. Otursamt nog återkom jag till gården samtidigt som fröken Raness, och ett blött byxben – resultatet av en obetänksam missbedömning av bäckkantens hållfasthet – avslöjade varifrån jag kommit. Jag försäkrade henne, givetvis, om att jag inte rört hennes kära stenar, men jag tror inte att hon trodde mig, för när jag som bäst höll på att klä om gick den snokande lilla snärtan visst förbi det spruckna fönstret och fick syn på troféerna som jag ännu inte hunnit stoppa undan. Hon kom inrusande utan att knacka, alldeles utom sig och började högljutt skrika och be om att jag skul-

le återbörda mina fynd. Det låg mer av uppriktig oro än av ilska i hennes stämma och sätt, vilket bara tjänade till att höja min egen irritation över det ovälkomna intrånget ytterligare. Mina försök att förklara något för henne om världens faktiska beskaffenhet och den milsvida klyftan mellan vidskepelse och vetenskap föll naturligtvis inte i god jord. Jag tror inte att jäntungen var långt från gråten när hon slutligen kapitulerade inför min resoluta vägran att gå med på hennes barnsliga krav. Trotsigt lät jag stenarna ligga kvar framme, för den händelse att hon skulle våga komma och snoka igen.

Jag fick enkelt tag i en ung och tjänstvillig dräng som gärna red till närmsta telegrafist angående droskan, och ingen utom flickan tycktes det minsta upprörd. Av detta drog jag slutsatsen att hon antingen hållit saken för sig själv eller att vidskepligheten inte delades av mansfolket. Troligen, tänkte jag, var båda sanning, och hon hade nog valt att hålla tyst då hon visste att hon annars skulle bli utskrattad för sin barnslighet. Jag fick även raskt hjälp med att täta fönstret – som jag naturligtvis lovade att betala – och kunde därför spendera resten av dagen i enskildhet med en god bok som enda sällskap.

Framåt kvällen hade hostan förvärrats avsevärt och jag kände hur en begynnande feber redan hettade bakom ögonen. När herrn i huset – som väl kände att han försummat sin gäst, speciellt med tanke på min snart stundande hemfärd – ville bjuda på ett glas kände jag mig nödbedd att tacka nej. Han kom istället ner med ett krus varmt, kryddat brännvin, vilket han försäkrade skulle lindra besvären. Jag drack girigt av den aromatiska drycken, och nog mildrades hostan något. Rusig av både spriten och febern föll

jag sent omsider ner i sömnens mörker.

Inte heller denna natt fick jag sova ostört. Först kunde jag inte förstå vad som väckt mig, men när jag märkte att stenarna inte längre låg på sin plats förstod jag. Som om en jättelik hand kastat mig upp ur den rusiga yrva-kenheten var jag plötsligt helt alert. Trodde hon verkligen att hon skulle komma undan med en sådan fräckhet? Fortfarande ostadig av bondens medicin krängde jag på mig stövlar och rock för att följa efter henne. Då målet ju var känt gjorde jag mig ingen brådska; jag inte ville röja min närvaro i onödan. Jag såg fram emot att få spela på hennes vidskepelse och skrämma henne lite. Med benen våta av dagg kände jag hur febern åter började få grepp om mig, men jag var fortsatt beslutsam. När jag närmade mig platsen hörde jag plötsligt ett skrik som avbröts onaturligt tvärt. Som paralyserad lyssnade jag i natten. Var det kanske blott ett feberns hjärnspöke? Runt om mig bröt de skrämda nattfåglarna sin vila med tunga vingslag – nog hade skriket varit verkligt alltid. Kallsvettig skyndade jag på mina steg.

Hon låg med överkroppen i bäcken och nacken i en onaturlig vinkel. Håret lekte som sjögräs runt den häpet halvöppna munnen. De oseende ögonen var vända inåt i sina hålor. Månen fick stenarna att lysa ikapp med blottade ögonvitor, tänder och det glimmande tennsmycket. Hur länge jag stirrade vet jag inte, men när jag väl kom på fötter igen var jag i feberns klibbiga grepp. Jag vandrade genom en skog där varje månskugga minde om stenarna – överallt var stirrande svarta ögonhålor och kritvita kindben. Oroliga andar svävade på trasiga vingar mellan träden, vilkas svarta grenar trevade efter min irrande gestalt för att le-

da mig på villovägar och hålla mig kvar bland dem. Flera gånger tyckte jag mig höra hessa röster ur det silverfläckiga mörkret – måhända var det genljudet av min egen sjuka stämma. När jag väl kom åter till stugan fann jag dörren oreglad, och på skrivbordet satt min ovälkomna gäst från natten innan – jag inbillade mig att fågeln mötte min blick. På något vis lyckades jag uppbåda nog med krafter för att schasa ut fjäderfäet innan jag kollapsade på sängen. Utanför öppnade sig himlarna.

I ottan kallades det till skallgång, men jag var för svag och febrig för att delta. Just innan kusken kom för att hämta mig fick jag från en av gårdskarlarna höra att man funnit liket, och att fadern var alldeles utom sig. Alla visste, sade mannen, att bäcken var förhäxad, och bonden förebrådde sig själv för att inte ha varnat sin dotter nog tydligt. Jag kände hur gallan steg i mig, men behärskade mig och bad honom framföra mina kondoleanser. När kusken manade på sina hästar drog jag för vagnens fönster; jag såg fram emot civilisationen. Min längtan var dock förgäves. På perongen möttes jag av konstaplar med order om min arrest. Man hade funnit flickans spänne bakom skrivbordet i stugan.

Ödets ironi har tillsett att jag nu i varje vaken stund är omgiven av det svarta och det vita genom mina medfångars kläder, dömd mot mitt nekande för dråpet på en bondjänta. Varje kväll är det en ynnest att få dra av sig de hånande trasorna i vetskapen att jag inte måste se dem igen förrän det dagas, men de nätter då de tunga molnen släpper sin börda över fångelset skriker jag ut min fasa tills vakten

hämtar mig till frälsningen i källarens djup. Där, i isoleringscellens underjordiska mörker, kan min trasiga själ få en stunds ro, fjärran från takrännornas porlande bäckar.

Kapitel II

Ett tvärsnitt

"Nå," Kevin lyfter sin runda näsa ur boken och ser uppfordrande på Kalle, "vad tyckte du?"

"Det var inte speciellt originellt," svarar Kalle, som satt sig ner på golvet, brevid sin vän. "Inte speciellt skrämmande heller," tillägger han, då Kevin inte säger något.

"Nej, du har rätt." Kevin kliar sig i pälsen på hakan. "Men jag tror inte det är meningen heller. Kanske var människor mer lättskrämda på nittonhundratjugotalet?"

"Jo, det kan nog stämma." Kalle reser sig upp och börjar gå fram och tillbaka i rummet. "Någon sensmoral? 'Stolthet går före fall'?"

Kevin lägger pannan i veck. "Nja, huvudpersonen var visserligen osympatisk, men jag tror det var mer nihilistiskt tänkt. Varför skulle annars flickan straffas? Det kändes meningslöst."

"Hon kanske var en häxa?"

"Hmm, något mystiskt var det över henne. Och rött hår – visserligen oftast med gröna ögon – är en klassisk häxarketyf i litteraturen." Kevin har rest sig på sina korta ben. Han tittar skeptiskt på sin kamrat. "Men är inte det att göra en höna av en fjäder?"

Kalle rycker på axlarna. "Antagligen. Jag har träffat många som stämmer in på beskrivningen, men inte ens de som bränts på bål verkade mer magiska än några andra." Han ler snett mot vännen. "Hon hade kanske bara otur."

"Kanske det," den hårige figuren börjar gå mot bokhyllorna igen, "men det kan ändå vara värt att tänka på symbolerna i berättelsen tror jag," tillägger han. "För nöjes skull, om inte för sensmoralens." Han sträcker sig efter en bok, men avbryter rörelsen då Kalle tar till orda igen.

"Jag undrar varifrån de kom..."

"Familjen Raness?"

"Ja, borde man inte kunna lista ut det?"

"Jo, det kan man säkert," Kevin vänder sig otåligt tillbaka mot böckerna, "men nu tycker jag vi fortsätter – vad sägs om något mer modernt?"

Soluppgång över Änggårdsbergen

Klick! En hand framträder i det plötsliga ljusskenet. Fingrarna, långa och smala, kupar sig ömt över den nyutsp-rungna lågan, lånar den bräckliga gnistan sitt skydd mot nattens bris. Vant och målmedvetet förs tändaren upp mot cigaretten, som sträcks mot elden mellan girigt putande läppar. För ett ögonblick skymtar ett ungt ansikte. Det är smalt med en smal näsa. Kindbenen är höga och markeras av flammans ostadiga sken, vilket får ansiktet att se ännu magrare ut. Ett öra framträder i skenets utkant, en kort mörk lugg – kammad åt sidan – sticker ner över pannan som rynkats av de längtansfullt höjda ögonbrynen. Ögonen ser neråt, mot lågans mål, dolda under ögonlocken. Cigaretten tar fyr och tändargasen stryps. Glöden hämtar kraft med inandningen, för att sedan falna igen och falla nedåt buret mellan fingrar som kan rutinen. Av ansiktet syns bara silhuetten. Med en belåten suck släpper de knappt anade läpparna ifrån sig rökplymen, som fångar ljuset av någon gatulykta när den sprids i den mörka sensommar-natten. För ett ögonblick är allting stilla, sedan förs glöden åter mot munnen. Ljuden av en dragkedja som stängs och en jacka som sträcks hörs ur mörkret, följda av fotsteg när figuren lämnar byggnadens skugga.

Stegen verkar målmedvetna, men i själva verket är promenaden planlös. Blicken går mellan fasader och vägskyltar i den tysta, nattomma staden. Någonstans i höjd med gasklockan finns ett hål i staketet mot E45. Ditåt styr gestalten: norrut genom Gullbergsvass, mot älven och Drömmarnas kaj. I natriumlampornas brandgula sken ger gestalten intrycket av en soldat på villovägar, kanske en de-

sertör från första världskrigets skyttegravar. Pilotbyxorna – åtminstone ett nummer för stora – är nedstoppade i läderkängorna och täcks delvis av den halvlånga jackan i grovt ylletyg. Bilden förfärdigas av håret: rakat sånär som på en kalott av längre hår uppe på hjässan, den skulle nästan kunna tas för en svart basker på håll. Men gången är inte den hos någon som flyr undan ansvar. Ryggen är rak och hållningen stolt, som om frontens orättvisor lämnats efter noggrant moraliskt övervägande.

Den unga kvinnan går ett tag mitt på leden, tills en taxi ilsket tutar bakom henne innan den gasar på och kör förbi i den andra filen. Med ett leende ser hon efter den och tänker, att det där knappast var en laglig hastighet. En förseelse leder till en annan: förarens protest mot hastighetsbegränsningarna som resultat av hennes ifrågasättande av vägen som bilarnas territorium. Fast chauffören gjorde säkert inte den kopplingen. Ett sista bloss, sedan fimpar hon cigaretten på vägbanans skitiga mittlinje och springer över till andra sidan. En lastbil dundrar förbi när hon smiter ut genom hålet i staketet.

Från buskarna längs vägen hörs prassel och läten från fåglar i sina nattreden. Bilarna stör dem inte, men det kläna ljudet av kängor mot gräs är obekant och oroande. Vid nedfarten till Tingsstadstunneln når hon älven. Någon har graffat PIC med guldspray på betongfundamentet. I brist på en egen färgburk tar hon upp en tegelskärva att rista med och lägger till "me up at 7!" Sedan ristar hon ett hjärta runt det nya budskapet och går ner till vattnet för att dumpa bevismaterialet. Stenen sprider sina ringar, men de övervinns snart av vågbruset. Hon tänder en ny cigg och börjar gå nedströms, längs kajen.

Gullbergskajen – Drömmarnas kaj – är hem åt det närmsta Göteborg kommer flodnomaderna på kontinenten, men hon har sällan sett någon av båtarna lämna sin plats. Här ligger båtar av alla slag, halvt renoverade fiskebåtar med träskrov samsas med modernare segelbåtar i plast. Alla ligger med sidan mot land, ofta ligger flera båtar i bredd. Somliga är välskötta, men de flesta ser ledsna och övergivna ut. De representerar spruckna ambitioner till världsomseglingar och familjesemestrar eller ett nytt, friare och mer romantiskt liv. Från en av de större båtarna hörs skratt och musik på låg volym. Båten heter Vattnadal – kanske tillhör den någon av dem som bor här året runt. Akterdäcket är insynskyddat med grön presenning. Hon stannar ett tag för att lyssna och tänker sig själv som gäst för en stund. Det luktar cigarrök. Tydligen är inte alla drömmar förlorade. En stol skjuts skrapande bakåt när en man berusat reser sig upp för att slå en drill över relingen. Flickan fortsätter att vandra, hon vill vill varken se eller bli sedd av båtfolket. Verkligheten överträffar ändå sällan fantasin.

Först när hon kommer bort mot Lilla Bommen börjar hon se andra nattvandrare. Även här ligger båtar, men för ett annat, mer välbeställt klientel. De intresserar henne inte, därför ökar hon takten. Med raska steg tar hon sig förbi Operan, Maritiman och Casinot. Vid parkeringsbåten får hon lust att klättra ombord, mest för att det är uppenbart från alla besvärliga utskott att det inte är önskvärt. Inte i natt dock, kanske en annan gång när hon har backup och bättre utrustning. På andra sidan älven reser sig kranarna mot den djupblå himlen, badade underifrån av varvens lampor i vitt och orange. Det är en mäktig syn, även på håll.

Vid Rosenlund sätter hon sig på lokaltrafikens brygga och dinglar med benen över vattnet, men det känns inte lika otvunget och glatt som när hon var yngre. Flickan tänder en cigarett och begrundar glöden mot det mörka vattnet. Brisen från havet får den att pulsera nyckfullt. Orökt låter hon den falla mot vattenytan för att få höra det korta fräsandet då den slocknar, sedan tänder hon en till och blåser ut röken över vågorna. Götaverkens kranar känns närmre här. De får henne alltid att tänka på urtidsdjur som sträcker halsarna högt över husen för att spana efter sin förlorade värld. Ledsna urtidsdjur – de flesta av halsarna slokar faktiskt – kanske har de insett att deras tid är hopplöst förbi.

Det börjar bli kallt vid älven. Med en sista svepande blick försöker hon ta in hamnmiljön, från Eriksbergskranen till Älvsborgsbrons spann, majestätiskt mot den ljusare havshorison ten. Sedan stoppar hon händerna i jackfickorna och vänder mot Järntorget. Hamnen om natten är alltid tilltalande melankolisk. *Man borde bo där, bland kranar och skjul*, tänker hon när en bil saktar in brevid henne på parkeringen bakom Folkets hus. Hon rycks ur sina tankar och tittar förvånad på bilen. Det är en en BMW av senare årsmodell, en kombi. Metallic-lack. *JTZ 156. En torsk?* Pulsen stegrar och hon håller andan omedvetet. Nävarna knyts i fickorna.

”Du grabben? Har du eld?” En medelålders man har vevat ner rutan och hänger utanför med ena armbågen. *Grabben?* Det var oväntat. Det komiska tränger förlösande igenom olustkänslorna. Fast det säkert är dumt bestämmer hon sig för att spela med. ”Visst,” säger hon, och för-

söker förmörka rösten så mycket det går utan att det låter löjligt. Med låtsat självsäkra steg närmar flickan sig bilen och tar upp sin tändare. Mannen flackar nervöst med blicken, tar av sig sina glasögon med designerbågar och fumlar efter cigarettpaketet. *Definitivt en torsk*, tänker hon. Han får fram paketet samtidigt som hon når bilen. Det är tomt. Till och med i den skumma parkeringsbelysningen ser flickan hur mannen rodnar. "Aahmm. . . De är visst slut." Hon kan knappt hålla tillbaka ett skratt, fast pulsen gått upp igen. "Du vill. . . Du vill inte ha en drink istället?" Innan hon riktigt hunnit tänka efter hör flickan sig själv säga "Visst" igen. Hon ångrar det nästan omdelbart, men när hon ser hur mannen lättad sjunker ihop som en punkterad badboll tänker hon att han inte ser särskilt farlig ut. Hon går runt till passagerarsidan. "Vi kan ju. . . hmm. . . ta den i baksätet, kanske?" säger mannen, och öppnar sin dörr. "Visst," får hon ur sig igen. *Vad fan sysslar du med?* säger rösten i bakhuvudet.

Med darrande hand öppnar hon dörren. Mannen har redan glidit in på sin sida. Han rotar i en tygkasse på golvet efter en flaska och två engångsmuggar. "Har du druckit whiskey nån gång då?" frågar mannen, medan han håller upp en stadig shot i en av muggarna. Han är konstlat käck på rösten. Flickan svarar jakande och tar emot drycken. *I helvete att jag dricker din sprit, gubbjävel*, tänker hon. "Sätter verkligen hår på bröstet, va? Eller vad säger du, grabben?" Medan mannen är upptagen med att hålla sig en egen whiskey smugglar flickan sitt glas till glipan hon lämnat i dörren och håller ut det mesta. *Dumt! Dumt! Dumt!* Hon lutar huvudet bort från ljuset utanför, hoppas att skuggorna ska dölja hennes ansikte. Mannen verkar

dock för nervös för att titta rätt på henne. Istället stirrar han ner i sitt plastglas. *Han har inte rört det än – har han hållt nån skit i spriten?* "Öh. . . Så, vad kan en ung man som du heta då? Jag heter Kurt förresten." *Vilka jävla klyschor! Och "Kurt"? Heter folk sånt nuförtiden?* "Robin," ljuger hon. "Robin. . ." Mannen tittar ut genom fönstret, på jakt efter något att säga. "Min kusin heter Robin." *Intresseklubben antecknar. . .* Flickan låtsas dricka och svarar "Jaså?" Mannen vänder sig mot henne igen. Hans ansikte är formlöst, som en deg, med små ögon som plirande flackar över hela henne – kanske ser han dåligt utan sina glasögon? Svettprälor har börjat bryta ut på hans panna. Han fuktar överläppen med tungspetsen. "Jo. . . Hur gammal är du då?" frågar han och smuttar på sitt glas. Flickan gissar att torsken, att Kurt tänder på yngre pojkar och drar till med sexton. "Jag har just börjat första ring," tilläger hon på ren impuls. *Jag är tjugofem, ditt jävla pedosvin!* "Åh, så spännande. Massor av nya vänner och sånt då? Spelar du fotboll eller nåt?" Mannen sveper resten av whiskyn. *Kanske är safe ändå*, funderar flickan, men hon tänker inte chansa. "Ibland. . ." svarar hon undvikande. I själva verket hatar hon lagsport passionerat, men vad gör en liten lögn till? "Mm. . . Jag kan se det. Du har riktiga sportlår," fjäskar han. Plötsligt lägger mannen handen på hennes lår och klämmer med fingrarna som för att bedöma musklernas kvalitet. En ilning går som en blixt genom hela flickans kropp, och hon drar efter andan. Situationens allvar går åter upp för henne. Men samtidigt som en del av henne vill springa skrikande därifrån, tycker en annan fortfarande att det är något komiskt över mannens förutsägbara och genomskinliga förevändningar. Mannen verkar inte ha

märkt hennes reaktion alls, utan är helt fokuserad på hennes benmuskler. Handen trevar sig klämmande uppåt från knät. I samma takt rör sig flickans högerhand ner i rockfickan. Plötsligt är hon inte rädd längre. Flickan ser sammanbitet på den patetiske mannen och känner bara rå avsmak. Hon sväljer en sur uppstötning. Kurt fortsätter att berömma hennes lår. Handen och blicken närmar sig mellangärdet. Handens fingrar är feta som korvar och dess ovansida luden. *Snart game over. . .* Blodet dånar i tinningarna. Omedvetet biter hon sig i kinderna.

Fastän det var väntat blir hon chockad när mannen tar henne på skrevet. Lika snabbt drar han dock tillbaka handen och stirrar förfärat på henne med uppspärrade ögon. "Men vad fa- . . ." Resten av frasen försvinner i ett gurglande när flickan sätter tazern mot hans buk och trycker av. Det är en enkel men effektiv design, byggd enbart av standardkomponenter på en självförsvarskurs som hölls på Hackerspacet i somras. Mannen kommer inte störa henne på ett tag. Med adrenalinet flödande genom ådrorna börjar hon gå igenom hans tillhörigheter. Mannens fickor är tomma, men i tygkassen finns två öl och en flaska rött. *Ekologiskt!* "Jävla hycklare!" väser hon åt den lealösa kroppen. Mannen jämrar sig när hon går igenom fickorna. Inget där utom en snusdosa. Klenroget tittar hon på den runda asken: mini-portion med lakritssmak. *Ofattbart att någon över fjorton köper sånt.* Flickan stoppar ändå på sig dosan, alltid kan den glädja någon.

Men var är plånboken? Mannens jacka ligger i framsätet. I den finns hans nyckelknippa, en plånbok och – *Bingo!* – en dyr mobiltelefon, nästan en dator. Den är inloggad på internetradiostation, country verkar det som, men satt

på ljudlöst. Mannens körkort ligger i plånboken. Kurt Larson. *Det låter som ett dansband.* Av ren nyfikenhet slår hon upp mannen på internet. Han är inte från Göteborg, utan bor i en villa i Borås. *Bra.* Då springer hon förhoppningsvis inte in i honom på stan. Han är gift och har två döttrar, sju och tio. *Stackars ungar.* På bilregistrets hemsida knappar hon in registreringsnumret. Bilen är skriven på frun. Efter lite tvekan stoppar hon tillbaka plånbok och nycklar i jackan. Egentligen vill hon ta både dem och bilnycklarna, mest för att det vore opraktiskt för mannen – det vore rätt åt honom – men då skulle han mer eller mindre vara tvungen att gå till polisen. Nu hoppas hon att han inte ska det, att han ska tycka det är för pinsamt. Hon nöjer sig med pengarna: sju hundra kontant plus lite skrammel – hade han tänkt betala sitt offer?

Mannens mobil spelar några glada toner när hon stänger av den. Man kan alltid få ett par hundra för en sådan, så den beslagtar hon. För säkerhets skull tar hon ur batteriet, sedan åker den ner i tygpåsen tillsammans med plastmuggarna, vinet och ölen. Whiskeyflaskan har glidit in under sätet vid mannens fötter. Fliscikan måste lägga sig över honom för att nå den. Mannen jämrar sig igen när hon sträcker sig efter den, han verkar vara på väg att vakna. Flaskan får stanna med honom bestämmer hon. Alltid kan den vara till någon tröst för den jäveln. Men innan hon lägger den i sätet brevid den smygfeta medelåldersbuken tar hon av korken och lägger en stor loska i den bärnstensgula vätskan.

Med en försiktig knuff stänger flickan bildörren. Nu vill hon bara bort, bort, bort. För varje steg känns suset av hennes

hjärtslag starkare. När hon når runt hörnet på Folkets hus brister något. Hon vill skrika, men kan inte. Istället börjar hon springa. Påsen med bytet svänger obekvämt. Flickan ökar takten. Just nu finns inget annat än pulsen, andetagerna och fotstegen – tre rytmer, i evighet, amen. Ingen stad, inga vägar, inga bilar, inga torskar. Inga smala fingrar med en chockpistol i sitt grepp. Pulsslagen överröstar allt annat, till och med fotstegen mot gatan låter avlägsna.

Halvvägs till Linnéplatsen blir den ovana ansträngningen henne övermäktig, hon måste stanna för att hämta andan. Halsen svider. Blodsmak. Ett par trappsteg erbjuder vila för de trötta benen. Hon låter huvudet falla ner mot knäna. När pulsen sansat sig återkommer tankarna. Hon tänker på den medvetlösa mannen. På tråden av saliv som föll ur hans mungipa. Var det den högra eller vänstra? Det minns hon inte. Hennes egna hjärtsslags rusande men regelbundna rytm får henne att undra över mannens. Hade någon hjärtsjukdom? Flickan tycker inte om vart de tankarna för henne. Istället försöker hon intala sig att mannen förtjänade vad han fick, men inte heller de tankegångarna gillar hon. Bättre att bryta upp, att gå vidare. Är det inte dags för frukost snart? Är hon inte lite hungrig? Magen låter sig snart övertalas och med dess hjälp skjuts tankarna på nattens obehagliga händelser åt sidan. Inget är ju öppet nu, men det ligger ett Hemköp i nästa kvarter. Hon vet att hänglåset till deras sopskjul är trasigt, det har Markus som extraknacker där sett till. Man behöver bara rycka i det så går det upp. Hon reser sig upp just som tidningsbudet stannar till vid porten. "Ursäkta? Kan jag ta en tidning?" frågar hon killen som stiger ut. Han tittar förvånad på henne, som om hon just tilltalat honom på ki-

nesiska. Just när hon ska upprepa frågan svarar han: "Jo, det kan la' du." Budet talar med en bred göteborgsdialekt. "Men bara en," tillägger han och ler jäktat samtidigt som han plockar ut en bunt ur baksätet. Han räcker ett ex åt henne. Flickan ler tillbaka. "Tack!" Sen går hon vidare mot Hemköp, tidningen stoppar hon ner i kassen.

Hon tar sig lätt över staketet till gården där sopskjulet står. Att klättra är mer hennes grej än löpning. Innan hon bryter sig in ser hon sig noga omkring. Allt verkar lugnt. Som vanligt finns frallor i mängder, men inte mycket till pålägg. Hon stoppar ner så mycket bröd hon kan i påsen och ska just gå när hon hör fotsteg utanför skjulet. Någon småspringer över gården. Flickan håller andan och blundar. Med sin inre blick ser hon hur en adrenalinstinn bevakningsman med batong sliter upp dörren och går till anfall. Stegen springer förbi. Hon kikar ut. Ingen där, men porten är öppen. Snabbt får hon fast hänslåset igen och skyndar sig åter över staketet och ut på gatan. Trots att hon vet att det är dumt smyger hon fram till hörnet för att kika efter källan till fotstegen. Utanför porten står bara tidningsbilen. Lättad fortsätter flickan sin nattvandring. Hon plockar upp sin mobil för att ringa ett samtal. Det börjar ljusna, och hon har en plan för frukosten.

En knapp halvtimme senare tar hon sig upp för en brant sluttning inne på Botaniska trädgården och hoppar över det böjda staketet. I öster är himlen brandröd. Det är redan ganska ljust, men i snåren är skuggorna bedrägliga. Man måste se efter var man sätter sina fötter.

Det tar den unga kvinnan ytterligare tio minuter att ta sig till bergknallen de brukar ses på. Hon blir lite besviken

när hon ser att Linnea redan är där, men Linnea har inte upptäckt henne ännu. Flickan står ett tag och funderar på vad hon ska göra, hur hon ska göra entré. Vännen sitter i skräddarställning med ryggen mot henne och verkar djupt koncentrerad på vad än det är hon har i knät. Hon har en filt över axlarna. Flickan ser att hon har slingrat nån sort klängväxter runt sina mörkröda dreads. Tillslut säger hon helt enkelt "God morgon" och tar de sista stegen ut ur buskarna. Linnea vänder sig om och svarar med ett sömnigt leende "God morgon, Lexx. Ta en filt!" Hon pekar på en gammal ljusblå vandraryggsäck. Alex börjar rota i väskan. "Vinöppnaren ligger i ytterfacket," säger Linnea, "det ligger lite brie och äpplen där också. Tänkte det skulle passa vinet." Alex plockar fram allt. "Inga glas?" "Nej, det glömde jag visst. Men jag har nåt bättre. Kom får du se!" Nyfiken på vad vännen sysslat med kryper Alex närmre. Tidningen blir ett skydd mot bergskylan och filten sveper hon om axlarna som Linnea. Det är rått i gryningsljuset. Hon tar emot en handrullad cigarett som Linnea räcker åt henne "Är det..?" "Yes! Var här och skördade igår," svarar Linnea, "det är kanske inte riktigt torrt än, men vad fan." "Vi tänder väl på?" säger Alex med ett flin.

De sitter där länge och passar jointen och flaskan mellan varandra, utan att säga något. Det är nog med sällskapet och solens första strålar över trädtopparna. Från staden hör de dämpat hur morgontrafiken drar igång. Till sist är det Alex som bryter tystnaden. "Det är kanske tidigt för dig, men jag är hungrig." "Det gör inget," svarar Linnea, men hon kan inte hålla tillbaka en gäspning. "Jag sov hos Patrik, men jag äter hellre frukost med dig." Alex rodnar. "Oj. . . Hoppas jag inte störde när jag ringde." "Jag

tror inte ens han vände sig. Hursomhelst är han bättre på natten än på dan, om du hajjar." De skrattar och Alex räcker över brödpåsen. "Ser man på! Du har haft en upptagen natt. . . ?" Plötsligt knyter sig något i Alex och hon blir stum. "Har det hänt nåt? Vill du berätta?" frågar vännen trevande. Alex stirrar tomt ut i luften, blicken vänd inåt. Hjärtat skenar igen, när hon drar sig till minnes mannen i bilen. Hans feta hand på hennes lår. Dräglet i mungipan. Vad som hade kunnat ske. Dumt, dumt, dumt! Hon möter Linneas bekymrade blick med ett tafatt leende. "Jo, det kan man säga. Det var väl strax efter midnatt. . ." Sen rinner allt ur henne: vandringen längs Götaleden, festen vid Drömmarnas kaj, känslan av att ha förlorat något i hamnen. Och så bilen.

Linneas ansikte lyser av känslor. Förundran, fasa och häpnad byter av varandra. Alex tänker att vännen är som en öppen bok i det avseendet. Linnea har aldrig kunnat dölja någonting, men det är hennes styrka att hon känner med andra. Alex försöker oftast göra sig onåbar, men inför Linnea går det sällan. När Alex berättat klart ser Linnea storögt på henne. Alex stålsätter sig inför en reprimand, men den kommer aldrig. Istället brister Linnea ut i ett leende och säger "Menar du att han tog dig för en kille? Det är klart, med din frisyra så. . ." Hon sträcker ut handen och rufsar till Alex lugg. "Men du behöver visst göra om den snart," fortsätter hon samtidigt som hon drar handen över borsten som vuxit ut i nacken. Det spritter skönt i de korta hårstråna. Alex tänker att det egentligen är den bästa hårlängden, men den varar ju inte. "Mhm. . ." Hon är tom på ord och plötsligt mycket trött. Linnea – inget

verkar undgå henne, trots den tidiga timman – ser det och säger ”Jag kan vara kudde, om du vill sova lite.” Tacksamt lägger Alex sitt tunga huvud i vännens knä. Nattens svarta minnen försvinner i takt med att Linnea stryker henne över nacken. Allt känns mycket bättre nu. *Det är bra att ha vänner*, tänker Alex. Snart sover hon djupt och drömlöst.

Solen vandrar över Göteborg och över två vänner på en kulle i en skog. De tar ingen notis om Hennes värmande blick, där de vilar i sömnens famn. Reflektionen ur en tom vinbutelj är det enda svar Hon får. Vandraren drar vidare. Allt är som det ska.

Kapitel III

En SF-novell

Kevin sitter med ryggen mot fönstret. Solens strålar ger en lätt skär ton åt de gulnade boksidorna i hans knä. "Ruggigt, men också romantiskt..."

"Det är något visst med hamnmiljöer," nickar Kalle till svar. "Kan man säga att denna hade någon sensmoral?"

"Jag tvivlar." Kevin vaggas fram till en omkullvält köksstol och reser den upp. "Den tar ju helt klart flickans parti, men det är ju faktiskt skildrat ur hennes perspektiv. Jag får intrycket att den vill berätta utan att vara vare sig dömande eller godkännande..."

"...eller sedelärande." Kalle nickar igen. "Jag får också intrycket att det är meningen, men inget skapas någonsin i ett vakuum. Allt kommunikation bär på värderingar. Vilka bär denna på?"

"Att den skildrar utsatta och marginaliserade på ett romantiserat sätt, tyder kanske på ifrågasättande av konformismen?" svarar Kevin över axeln. Han skjuter stolen mot en hylla i ett hörn dit solen knappt når.

"Inte helt okritiskt dock. Konflikten med konsensusverkligheten finns där, åtminstone i periferin." Kalle sträcker bussarongen samtidigt som han vankar av och an.

"Och även om berättelsen har ett romantiskt skimmer över sig är den inte en utopi. Allt är inte lätt som är vackert."

"Kanske överanalyserar vi igen? Det är kanske bara estetiken författaren velat åt? De flesta tycker nog det är romantiskt med såväl hamnstäder som soluppgångar." En skugga faller över rummet, när Kalle lutar sig mot fönsterkarmen. "Och solnedgångar." Han tittar ut över de vatten-täckta gatorna.

"Mmm..." genmäler Kevin, han har klättrat upp på stolen nu och botaniserar redan bland böckerna i hyllan. Han plockar ut en bok och vänder sig om och sätter sig på sitsen. De korta benen räcker knappt över kanten. "Är det inte alltid så," frågar han sin vän, "att läsarens egna värderingar speglas i texten?"

"Jo," svarar Kalle tvekande, "men vad vill du säga med det?"

Kalle är uppslukad av solskimret i vågorna utanför och ser inte hur Kevin ler när han svarar. "Varför skulle författaren ha tolkningsföreträde? Vi läsare är ju fler och har säkert lika intressanta tankar. All eftertanke är värd besväret." Han slår upp ett kapitel i boken han valt. "Det anser i alla fall jag."

Kalle vänder sig om, men blicken är inåtvänd. "Jag tyckte jag kände igen scenen med elpistolen. En allusion till samtida litteratur?"

"Jag tror jag vet vad du menar, men jag tänkte snarare på William Gibson." Det håriga ansiktet riktar uppmärksamheten mot sidorna framför honom "På tal om honom: vad sägs om en framtidsskildring härnäst?"

... vad som räddas kan

Det regnade. Inget anmärkningsvärt i det; det regnade alltid på Sotu I, men för Rufus Thorn kändes regnet mer verkligt än på länge. Sedan han kommit till månen hade han tagit för vana att på lediga stunder gå ut i vätan, stänga av värmeregleringen på envirodräkten och bara stå där. När han kände dropparna slå mot överkroppen, kände deras kylande närvaro genom den syntetiska huden, kunde han nästan övertyga sig själv att han faktiskt blev våt. Det var uppfriskande.

När han stod så kunde han ibland verkligen uppleva att han var på en främmande himlakropp. Han var inte på Universitetet längre, utan flera ljusår därifrån, och det var så överväldigande fantastiskt att han oftast inte tänkte på det. Det var allt för stort.

Han hade aldrig varit sentimental, men idag, med regnet strilande om huvud och axlar, och med blicken fäst på den främmande stormgrå himlen, vandrade Rufus tankar ohjälpligt mot Jorden. Minnen av de få nära vännerna och av familjen smög sig objudna in från flankerna av hans medvetande. För ovanlighetens skull lät han sig ryckas med.

Hemlängtan? Otänkbart. Han hade aldrig klarat de tunga psykkraven om han haft anlag för sådant. Uppväxten i en akademikerfamilj hade lärt honom att aldrig stå stilla. Föräldrarnas framgång, inom sina respektive fält, hade fötts ur en egensinnig envishet: en intensiv strävan efter att gå sin egen väg, oavsett sociala påtryckningar. Under hela barndomen hade både Owen och Natalie – Rufus tänkte

oftast på dem vid förnamn – försökt förmedla denna inställning till sina söner. Fastän Rufus alltid trott att detta lyckats, att hans val och drivkraft alltid kommit från honom själv, slog det honom nu att den slutsatsen kanske varit förhastad. Från sitt unikt avskurna läge såg han sin familj i ett nytt ljus. Perspektivet, då blicken vändes inåt över de tomma ljusåren som skilde honom från dem, skrämde honom.

Både Rufus och hans bror Thomas hade gått i sin fars fotspår. Det hade aldrig varit någon tvekan om att även de skulle gå på MIT. Även om både han och hans storebror valt att engagera sig för andra ämnen än Owen, såg Rufus ändå vilken gestalt de följt genom livet. Och Natalie? Ingen av sönerna hade visat något större intresse för musiken. För kanske första gången i sitt (subjektivt) trettioåriga liv undrade Rufus om hans mor kanske känt sig sviken av detta. Just nu kunde han inte dra sig till minnes ens ett enda av alla de stycken hon skrivit. Insikten stack honom med en glassflisas klara skärpa och han skämdes.

Thomas var antagligen den i familjen han stod närmst. De hade trots allt legat vid universitetet ihop i flera år. Men kände ens bröderna varandra särskilt väl? Tillräckligt väl för att Rufus skulle veta att hans bror gärna bytt båda sina händer till proteser för att vara i Rufus ställe nu. Givetvis hade även Thomas sökt jobbet, men han hade sållats ut tidigt i urvalsprocessen. Han hade skämtat bort det med att han var för tjock. Visserligen var han kraftigare byggd än Rufus, men snarare var det den äldre broderns forskningsämne som talat emot honom. Det fanns fler ambitiösa astrofysiker än xenobiologer. Hade Thomas haft samma tankar som Rufus om deras roller varit ombytta? Rufus

visste inte.

Thorn. Det tagna familjenamnet kanske var ett omen, en självuppfyllande profetia. Osynliga törnesnår ledde dem på ensliga stigar genom ett landskap de trott var öppet.

Hemlängtan. Hur kunde man längta efter något man aldrig känt?

Det brummade till. En våg av värme slog ut från generatortorn i Rufus svank och spred sig som ett kväljande täcke ut över hans lemmar. Funktionen var nödvändig, det insåg han såklart, då temperaturen var flera grader under noll. Ändå kunde han inte annat än avsky dräktens hypotermiskydd. Plötsligheten med vilken den alltid väckte honom ur hans tankar. De svallande efterdyningarna som, likt kallsvettiga feberrysningar, kom rullande ur termostaten tills den kommit upp i varv och stabiliserats.

De flesta andra dagar skulle han ändå återvänt till basen både piggare och muntrare, men idag var ingen vanlig dag. Idag kände Rufus sig endast dyster och uppgiven. Månen som under de senaste fyrtio dagarna varit hans hem hade sårats, kanske dödligt, och varken han själv eller någon av hans medarbetare kunde göra någonting alls för att hindra det variga såret från att sprida sig. Vad värre var: skadan hade orsakats av mänsklig hand, om än indirekt.

Han suckade och började gå tillbaka mot barackerna, försiktigt för att inte halka på de våta hållarna. Fläckar i bruna och blekt röda nyanser av något som liknade jordens lavar täckte stenen och gjorde fotfästet förädiskt, men biologen i Rufus var till och med idag ovillig att trampa ner de låga buskliknande växterna som spirade jordmånen. Det

hade varit ett alldeles för kort avbrott från de senaste dagarnas hektiska arbete framför datorerna. En fråga kvarstod ännu gräva i, ett sista svar att söka. Rufus kunde inte tro att det som skett bara hade varit en olyckshändelse, ett meningslöst felsteg. Med tungt sinne gick han mellan de aldrig sinande rännilarna, på väg mot höjden där basen stod på sina nödpontoner. En sista blick mot den ständigt mulna himlen, aningen mörkare nu än då han gått ut för en stund sedan. Detta var en konsekvens av månens egen rotation, den längre natten i moderplanetens skugga var fortfarande fjärran. Det tycktes Rufus som om dagern kommit i samklang med hans egen sinnesstämning.

Av allt att döma hade månen en mycket längre natt framför sig, än någonsin tidigare i sin historia, men även den korta natten som nu stundade var mörk nog åt Rufus. Om allt inte varit ett misstag måste det ha funnits en vilja bakom. Och den viljan måste tillhöra någon av hans arbetskamrater. Med ännu en suck steg han in i huvudbyggnaden.

Luftslussens väsende överröstade snabbt utsidans ständiga regnsmatter. När pumpljuden tystnat kunde man dock fortfarande höra dropparna som ett mumlande täcke över forskningsstationens eget lågmälda surrande. Detta påminde Rufus om hur bräcklig deras värld i världen var. Hur tunna väggarna faktiskt var, som höll iskylan stången. Ändå var deras lilla borg av metall och plast långt säkrare än månen själv. Hotet kom här inifrån.

När han hade krängt av sig dräkten och stigit ut ur den trånga omklädningskrubben möttes han av ljud från köket. Xings försynta skratt som svar på någon okänd lustighet från Kim. De båda tittade upp när han kom in.

– Hur är vädret därute? frågade Kim rappt, som om hon väntat på hans återkomst.

Frågan lockade fram ett nytt fnitteranfall hos Xing. Rufus ansträngde sig för att besvara Kims leende, trots att skämtet var gammalt vid det här laget.

– Inte illa, svarade han, men jag tror vi får regn till kvällen.

Kim anslöt sig till skrattet och Rufus vände sig om efter ett glas vatten för att slippa se dem. Han var inte på humör för skämt, speciellt inte sådana han hört så gott som dagligen i veckor. Kallt vatten; steriliserat, testat och renat på alla upptänkliga vis. Fast ändå med en svag metallisk bismak, unik för just den här platsen. Det var i alla fall vad Rufus intalade sig.

– Jag och O'Malley tänkte tävla i rodd nu, innan kvällsmaten.

Det var Xing som talat. Han hade för vana att omtala folk vid deras efternamn – kanske, tänkte Rufus, för att de flesta sällan lyckades göra någon skillnad på kinesens för- och efternamn: Xing och Chin. Ett mer irriterande beteende var Xings ovilja att komma med klara förslag.

– Jag är lite trött, svarade Rufus på den outtalade frågan, samtidigt som han ställde ifrån sig glaset. Ska nog jobba lite med datorn.

– Alright grabben. Rufus stålsatte sig inför ännu en av Kims förutsägbara kvickheter. Men skyll inte på oss om du är för tung för att lämna månen när det är dags!

Det kom för Rufus att han borde nämna något om musklers och fettvävnads respektive egenskaper, men han undertryckte impulsen. Istället skrattade han artigt åt den gamla kvinnans skämt, ursäktade sig och fortsatte in i ba-

sen. Bakom honom fortsatte de muntra lätena. För säkerhets skull satte Rufus på sig sin röda axelmarkör. Symbolen betydde att han inte ville bli störd – en av alla formaliserade umgängesrutiner som var oundgängliga då man samsades så få på liten yta.

Efter att ha stängt dörren mot ljuden från köket satte Rufus sig tungt ner. Han valde det innersta av arbetsrummets datorgänssnitt. En stiliserad klocka dök upp på en skärm för att tala om att systemet höll på att starta. Slött följde han urets visare med blicken.

Det var nu sju år sedan han tagit avstamp från Jorden. Lite mer än ett år hade passerat sedan han, yrvaken efter den långa sömnen, vilat ögonen på gasjätten Sotuknang – eller "Sotu" som den allmänt kallades – och dess månar. För en dryg månad sedan hade han stått och tittat efter det sista skenet från det hemvändande skeppet. Nästa skulle avgå om knappt nittio dagar, men Rufus hemfärd var planerad att ske först tre och ett halvt år in i framtiden. Sedan ytterligare sex år i långsömn, innan han åter fick känna fast mark under fötterna. Havsbrisens smekning. Fåglarnas sånger. En hand i sin.

Om hon inte gått vidare då. Nio och ett halvt år. Fastän det subjektivt bara var fyra kunde det lika gärna varit en oändlighet.

Rufus blick föll åter på skärmen. Datorn hade startat upp och väntade nu tålmodigt på hans inmatning. Kanske hade systemet reagerat på hans "röda flagg" och därför beslutat att inte störa honom. Var detta, i så fall, ett förprogrammerat beteende? Eller hade den artificiella intelligensen själv

lärt sig det genom att observera sina användare? Oavsett vilket var det helt säkert hennes förtjänst.

På hans begäran startade analysmodulerna och datorn började koppla upp sig mot de olika databankerna. Tacksam över tystnaden valde Rufus att använda handgränssnittet, kompletterat med ett minimum av röstkommandon då alternativa vägar var irriterande omständliga. Systemets AI verkade ha förstått vinken och fortsatte i sin tur att tuga. Det första Rufus nu gjorde var att kalla fram senaste data från fjärranalysen. Inga överraskningar där – inget mirakel hade skett. De lågflygande spaningsfarkosterna upptäckte med skoningslös regelbundenhet nya punktkällor av vätesulfid – smittans karakteristiska signatur – redan häpnadsväckande långt från ursprungsorten. Det hade trots allt bara gått en vecka sedan satellitens kraschlandning, av allt att döma, sänt månens ekosystem mot dess undergång. Från vattenprover tagna nära nedslagsplatsen visste man redan att sulfatspjälkande mikroorganismer låg bakom utsläppen. Bakterier med liknande egenskaper fanns på Jorden, men dessa var inte bakterier, utan något eget för solsystemet Taiowa.

Ett av satellitens huvudmål på sin oddyssé mellan de tre månarna runt Sotuknang, hade varit att ta luftprover i dessas övre atmosfärer i hopp om att fånga upp mikroskopiska livsformer. Genom att undersöka eventuella släktskap de olika proverna emellan kunde man sedan, var förhoppningen, påvisa existensen av en lokal panspermamekanism. Att experimentets ohyggliga konsekvenser tycktes bekräfta just detta beredde inte Rufus något nöje. Den gängse teorin var att smittan följt med från moderplanetens andra måne, oftast kallad Sotu II – månarnas officiell-

la namn ansågs förvirrande och svåruttalade. Prognoserna pekade entydigt mot att de inkräktande mikroorganismerna skulle fortsätta att frodas. En kraftig försurning av hav och land och en på detta följande massdöd skulle bli utfallet.

De tre observatörerna på marken var lika maktlösa som besättningen ombord på rymdstationen i dess bana kring Sotu. Det fanns ingen chans för teknologin att hålla jämna steg med månens hyperaktiva transportsystem, de kunde bara se på. Vad som återstod var att ta reda på varför satelliten hade havererat. Från telemetrin kunde Rufus utläsa att farkostens styrsystem oväntat startats om, just som den närmat sig den innersta månen – Sotu I. När datorn åter kommit igång hade AI:n varit chanslös, men ändå kämpat in i det oundvikliga sista för att rädda sig från undergången. Rufus undrade om satellitens AI hade tänkt på det sättet eller om den bara resonerat i termer av uppdragsparametrar att uppfylla. Den frågan skulle telemetrin aldrig svara på.

Varför hade systemet startat om? Varifrån hade signalen kommit? Rufus tog fram sin penna och började skissa på rutiner för att korrelera datan – om signalen skickats av någon borde det gå att ta reda på ur loggarna. Han kunde tänka sig flera personer som inte skulle vara missnöjda med det som hänt. Men kunde någon av dem verkligen tänkas ligga bakom olyckan?

Från de många och långa diskussionerna ombord på Emancipation – familjärt kallad "Emma" av de bofasta, en obskyr politisk referens som Rufus inte förstod – kände han väl till drömmen på vilken rymdstationens ursprungsbesättning gemensamt bar: att här etablera Jordens första

extrasolära koloni. De hade satsat, förlorat och tagit igen så mycket att det för de flesta av dem var otänkbart att låta revolutionen tyna bort utan strid. För att detta skulle vara gångbart behövde man dock göra stationen mer attraktiv – en landfast koloni, allra helst ihop med ett terraformningsprogram, skulle kunna uppnå detta. Men terraformning innebar att förstöra det befintliga ekosystemet för att sedan ersätta det med ett jordiskt, och få förespråkade det öppet. Samtidigt visste de åldrande revolutionärerna allt för väl att det snart skulle behövas en ström av unga och fertila immigranter. Annars skulle deras frihetliga dröm dö med dem.

På tröskeln – fastän ljusår avlägsen – stod redan otaliga statliga rymdorganisationer och privata initiativ, redo att ta över med kort varsel. Inte minst Kina, vars särställning inom projektet så långt garanterat stationen dess autonomi, ville garanterat åt en större bit av kakan. Även om Xing Chin till vardags var som vilken annan besättningsmedlem som helst, med samma rätt- och skyldigheter, var det ingen hemlighet att han företrädde en politisk agenda. Den kinesiska modulen innehöll till och med Emancipations enda helt privata kommunikationskanal. Xing brukade skämta om att han var där som spion, vilket hade varit lustigare om det inte varit sant. Bland Rufus medresenärer ur den roterande besättningen fanns förmodligen flera med liknande uppdrag hemifrån, antingen från storföretag eller från sina respektive hemländer. Om en signal stängt av satelliten hade den dock troligtvis skickats från basen på Sotu I, snarare än från rymden – det senare hade varit för svårt att dölja övertygande. Detta lämnade hans kollegor, Kim och Xing. Båda besatt motiv för att vilja ha en planet

som kunde koloniseras ostört.

Vad skulle han göra om hans farhågor visade sig vara berättigade? Det fick bli en senare fråga. Först måste han fastställa vad som faktiskt hänt: komma åt datan och försöka korrelera den. Det förstnämnda borde vara relativt enkelt. Allt på stationen var byggt på ömsesidig tillit och det rådde en förtrolig öppenhet. Medan Rufus funderade på hur han skulle gå till väga kom han på sig själv med att rytmiskt slå sig på nästippen med pennan – en vana som bara kunde komma från henne; från Isobel.

Man kunde alltid höra när Izo tänkte. Ett fundersamt *tock-tock*, *tock-tock* – nästan ett hjärtslag – ljudet av pennan mot den där ringen som hängde från hennes nästipp. Han hade aldrig förstått sig på den. Måhända kom han från ett progressivt hem, men med konservativa ideal. Rufus mindes att han blivit chockerad första gången han mötte henne. Näsringen hade verkat så oprofessionell på något sätt. Visst hade man, innan avfärden från Jordan, varnat dem för att Emancipation var en mycket informell miljö, men han hade trott att det främst skulle gälla de bofasta. Izo var ju där på kontrakt, precis som de nyanlända. När han lärt känna henne och deras vänskap börjat ta form hade han vant sig. Nu kunde han inte tänka sig henne utan smycket som prydde den lilla uppnäsan, så mycket av hennes mimik tycktes bunden till det. Som till exempel hur hon, istället för att koncentrerat rynka pannan, putade med läpparna och liksom trevade med överläppen mot kulan som slöt ringen. *Tock-tock*, *tock-tock*.

Irriterad skakade Rufus av sig sina dagdrömmar. Han ha-

de inte tid med sådant, inte nu. Genom de tunna väggarna hörde han de taktfasta ljuden från roddmaskinerna. Han undrade som hastigast vem som ledde. Kim, trodde han. Hon var kraftigare byggd, fast å andra sidan äldre än Xing. Nå väl, det var oväsentligt. Att de tävlade garanterade honom dock ännu en stund i avskildhet, något han skuldmedvetet uppskattade. Han hade kanske inte klarat av att gräva i deras eventuella inblandning om även de arbetat.

Mödosamt började han mata in hypoteser att testa och att koppla dessa till de olika databaserna. Det stora problemet var att hitta på konkreta modeller för det han ville undersöka; hur definierade man egentligen ett sabotage? Förutom det uppenbara, som att leta efter oegentligheter i sändningsloggarna, var det svårt att tänka sig vad för slags spår han sökte. Efter att ha kartlagt möjligheter i en dryg timma började Rufus förstå vilken enorm uppgift han ålagt sig, hur ofattbart många dataströmmar det fanns inom systemen. Han gladdes åt vetskapen att det fanns koffeintabletter i pentryt – det kunde komma att bli en lång natt.

Antagligen – nej! helt säkert – fanns det ett enklare, bättre och mer systematiskt sätt att gå igenom systemen, men Rufus var biolog i första hand, inte datalog. Izo skulle förmodligen ha skrattat åt hans tafatthet. Kanske skulle hon till och med ha haft svar redan, hon kände trots allt datorsystemet innan och utan.

Hennes förhållande till datorer hade förvisso inte heller alltid varit friktionsfritt. När hon flyttat till Japan, till exempel, hade något folkbokföringsprogram fått för sig att hon hette Isobel Landeel, inte Landale, och det hade visat sig smått omöjligt att åtgärda. När hon, efter universitetsstu-

dierna på Okinawa, fått anställning vid JAXA hade hon tagit misstaget till sig och inkluderat tecknen för "land" och "ål" i sin *inkan*, sitt officiella sigill. Rufus hade därför blivit väldigt nöjd när han fått tillfälle att kalla ett släkte på Sotu I för *Terrestranguilla* – "landål". De var visserligen halvkvatiska, men långsmalt ållika och verkade spendera åtminstone lika mycket tid utanför som i de kalla bäckarna som porlade överallt. Han trodde nog att hon skulle uppskatta gesten, även om överensställelsen inte var hundra procentig.

Åtminstone tills hon läste i uppföljningsrapporten om vilket öde som väntade hennes namne.

Ett indignerat grymtande undslapp Rufus när han insåg att han återigen låtit tankarna vandra, och han fortsatte inmatningen där han avbrutit sig.

När han tänkte efter hade hon nog uppskattat hans trevande ansträngningar. Att kasta sig huvudstupa in i problemet, utan att – som han själv alltid föredrog – först läsa in sig grundligt på ämnet. Det var egentligen mer hennes stil än hans. De hade haft diskussionen många gånger och i många skepnader. Izo anklagade honom för att bara läsa, att aldrig komma till handling; aldrig vara spontan. Rufus, å sin tur, kontrade med att hon aldrig nådde kärnan av något hon tog sig an. Men till skillnad från honom var hon endast i undantagsfall intresserad av de underliggande principerna.

Rufus drog sig till minnes en studiecirkel i organisk kemi som en av de bofasta hade hållit i. Livet på Emancipation kunde lätt bli enahanda och de hade anslutit sig med entusiasm. Som date betraktat hade det varit en katastrof.

Rufus hade sett det som ett utmärkt tillfälle att få repetera teorin, men Izo blev snabbt rastlös, utom när de sysslade med praktiska övningar. Snart hade det urartat i att hon ensam studerade vad hon fann intressant och gjorde egna experiment. Till sist hade hon uppnått vad hon föresatt sig och sedan hade hon tröttnat.

Resultatet hade varit slående – det var Rufus tvungen att medge – om än ganska barnsligt. Hon hade bett honom att möta henne i noll-g-korridoren i stationens mitt. Med ett leende mindes han hennes hemlighetsfulla iver. Bilden av hennes triumferande leende, inramat av signalröda lockar som, i mikrogravitationen, tog formen av en flammande gloria, hade etsat sig fast. Att komma på tanken att tillverka hårfärgning på en rymdstation! Ingen av dem hade avslutat kursen, men det hade blivit många fler besök i stationsnavet. Tyngdlöshet bjöd på så många möjligheter.

Efter ett långt, ofokuserat arbetspass var Rufus äntligen nöjd med programmet han konstruerat. En suck av lättnad undslapp honom. Ljuden från roddarna hade tystnat. Han antog att Kim och Xing hade gått och lagt sig för kvällen. Det skulle ta programmet ett tag att arbeta sig igenom databankerna och han kunde faktiskt unna sig lite nostalgi. Denna gång lät han medvetet tankarna flyta fritt.

Rufus mindes de långa samtalen i varandras armar; om de stora frågorna, och om de små. Förtroliga stunder då de lärt känna varandras historia, hennes med både fler och skarpare toppar och dalar än hans. Detta var något han inte kunde undgå att avundas, även om hon nog känt något liknande inför hans mindre turbulenta uppväxt.

Om framtiden hade de bara talat svepande, alltid runt den. Likt kometer då de närmar sig solen hade de bara snuddat vid det brännande ämnet, för att sedan åter sväva ut i det stora, tryggare tomrummet. Ett rikt tomrum, påminde han sig, men fyllt av outtalade önskningar. Hennes kontrakt skulle snart löpa ut och hon ville känna gräset under fötterna igen; hans rymdäventyr – så hade de omnämnt det – hade just börjat. År och ljusår isär, sådant kunde man inte planera för. Och ändå var han säker på att de båda önskat att det varit annorlunda. De hade inte lovat varandra någonting den sista tårfyllda natten. Deras avsked hade varit stelt, så även de låtsat muntra meddelanden de dagligen utbytt över videolänk upp till dess att hemvändarna att gått in i djupsömn.

Bara ovissheten fanns kvar, liksom ljuva minnen som gradvis antog en bitter eftersmak. Att finna en sådan närhet i rymdens djup, bara för att sedan, allt för snart, ryckas isär av samma rymd; det var en ödets ironi han kunnat uppskatta om han sett den på avstånd. Separerade av universums vakuums kalkylerade nödvändighet.

Skulle han ens känna igen henne när de sågs igen, nästan tio år från nu? Ett halvt decennium av Jordens stelare kultur och byråkrati, efter åren ombord på Emma; kanske skulle hon till och med ha mognat – eller likriktats snarare – så långt att hon tagit ut näsringen för gott? Rufus visste inte varför, men just den tanken skrämde honom mer än andra. Han insåg att han innerligt hoppades att hon skulle stå på sig mot omvärldens påtryckningar. I fyra år.

Tankarna snurrade fortfarande i samma banor när datorn, en lång stund senare, pockade om hans uppmärksamhet. Den hade nått ett resultat.

Rufus stirrade fortfarande på skärmen när Kim kom in i arbetsrummet.

– God morgon Rufus, sa hon och kvävde en gäspning. Han tittade plikttroget upp och svarade matt:

– God morgon Kim. Kim gjorde intryck av att vilja säga något mer, men kom av sig. Istället nickade hon, gick ut igen och stängde dörren.

Oavsett om det var hans sömndruckna blick eller den röda markören hon reagerat på var han glad att bli lämnad ifred igen. Det otänkbara hade hänt, han var säker på det nu. Alla hans undersökningar och systemdiagnoser visade på en enda sak: satellitens elektronik hade nollställts av en plötslig blixurladdning från moderplaneten till månen. Inget ovanligt fenomen. Han borde ha misstänkt det från början, men istället hade han låtit sitt desperata behov av att finna en mening i vad som skett ta överhanden. Han hade givit in för paranoian. Med varje test hade den slutsatsen kommit närmre, tills Ockhams rakkniv slutligen fallit som en bila och han insett det patetiska i sitt sökande. Nu skämdes han över vad han trott sina medarbetare om.

Han började stänga ner programmen. Manuellt, ett efter ett. Sotu I skulle dö och det var helt och hållet ett misstag. Det unika ekosystemet skulle kollapsa, allt på grund av ett experiment – deras experiment, underströk han – som gått snett. Inte planerat massmord, utan den mänskliga faktorn. Oförsiktighet. Hybris. Rufus begravnade ansiktet i händerna och kvävde en gäspning. Gud så trött han var! Ändå visste han inte om han skulle kunna sova. Hjärnan gick fortfarande på högvarv. Han reste sig och gick de korta stegen till sin sovmodul. Från köket hörde han hur någon, antagligen Kim, sysslade med frukostbestyren.

Rufus tunga huvud föll tacksamt ner i kuddens svala omfamning. Overallen hade han fortfarande på sig, han hade bara sparkat av sig inneskorna vid tröskeln. Blicken vandrade över de sparsamt dekorerade väggpanelernas opersonliga plastytor. Dunkelt grå, som dagern. Som framtiden. Den sista landålen skulle slingra sig bort från det dödsbringande vattnet. Den skulle söka skydd under en sten eller i en håla och där invänta slutet. Den siste av sitt släkte. Ensam. Inom några år skulle det hända, kanske redan innan Rufus avfärd mot Jorden.

Ögonen stannade vid fotot av honom och Isobel. De hade tagit det i den trånga trädgården ombord på Emma, strax före avskedet. Någonstans i den interstellära avgrunden låg även hon på sin brits, fast i en djup och drömlös dvala. Vad skulle hon tänka, när hon vaknade och fick höra om vad som skett? Skulle hon, liksom han gjorde, förebrå dem? Det var så lätt – så oändligt lätt! – att förstöra utan avsikt: nästan en rutinsak, men att göra det onda ogjort, den uppgiften var dem övermäktig. Det fanns inget han kunde göra för att rädda landålarna. Inte han, inte någon annan. Oavsett hur mycket vilja det fanns. Men kanske kunde han göra något för sig själv? Nästa skyttel gick om nittio dagar.

Kapitel IV

En kort essä

Kevin slår igen boken. Han ser brydd ut. "Vad är det med den här författaren och rött hår?"

"I tre av tre texter hittills – det kanske är en röd tråd i bokstavlig mening?" Kalle ler snett.

Rynkan i vännens panna vill inte försvinna så lättvindigt. "Jag tänker på arketyperna igen: det röda håret som något mystiskt. Är det en metafor? Ska man tolka det så?"

"Eller så är det bara en förkärlek." Kalle begrundar bokens stängda pärmar. "Ringen då? Näsringen? Är det en metafor? Cyklicitet: planeter och månar i sina banor, människor som fastnat i vanor och tanke mönster?"

"Eller så är det också bara en förkärlek..."

"Kanske det. Men tolkningen stämmer väl in på temat." Han ser att Kevin tänker opponera sig och lägger till: "Oavsett att den är långsökt."

Kevin låter det bero och låter tankarna vandra vidare. "Det finns många möjliga allusioner i texten. En annan röd tråd är kanske årstiden? Sommarens slut. Förändringens tid, sedan regnen."

"Eller så är det..."

"Ja ja, det kanske också bara är något som tilltalar författaren. Men varför hösten? Förändring och kontraster, något mer? Melankoli?"

Kalle slår ut med armarna i stor gest och kastar luggen åt sidan med ett knyck. "Dramatik! Stormarna, regnet – det yra vädergudarna! Hösten är nog den mest dramatiska årstiden."

"Vänta!" Kevin lyfter örat mot rummet och tycks ta in tystnaden, sen ser han sig omkring så snabbt att det för ett ögonblick tycks Kalle att vännen har tre huvuden på sina skuldror.

"Hörde du något?"

"Det var nog bara vinden," svarar Kevin. Hans blick far fortfarande misstänksamt över rummet, men finner inget utom kullvälta möbler och bokhyllorna.

"Vind?" Kalle ser skeptisk ut.

"Eller vågorna. Inget att bry sig om, men vi borde nog tänka på att bege oss av ändå. Läsljuset börjar bli dåligt." Han väljer med omsorg ett par böcker, som han räcker åt Kalle för att underlätta klättringen ut genom fönstret och ner till flotten.

Väl tillbaka på sin gungande farkost väljer Kalle en av böckerna. "Den här kanske är mer jordnära?" Han ger bokhögen till Kevin.

"Den blir nog bra," blir svaret. Kalle stöter ut dem från den provisoriska kajen och de är åter på väg. Till störens rytm börjar Kevin läsa högt.

Infusionsdryckerna och jag

Svart blod

”En kaffe tack!” ”Svart?” ”Svart!”

Svart! Som min sargade själ, vill melodramatikern i mig säga, men jag inser att det knappast kommer falla i god jord. Istället ler jag mot kassörskan, som håller upp kaffet i en pappmugg. Det är ett mycket utstuderat leende – matt och långtansfullt, tänkt att på samma gång uttrycka utmattning, lidande, ett vänt hopp om en snar frälsning, samt en insikt i det patetiska i min situation. Jag betalar och får kaffet i hand. Med ens ändras leendet, subtilt men otvetydigt blir det lite bredare – mer uttalat. Utmattningen finns kvar, liksom längtan, men nu med en nyans av iver. Hoppet har fått ge vika för en uppriktig tacksamhet. Tonen av ironisk självmedvetenhet finns fortfarande där. ”Tack!” sen en paus. Leendet spricker upp ännu något mer: ”Ha det fint!” ”Detsamma!” svarar kassörskan. Jag tar några steg bort från kiosken. Stannar. Tar andäktigt en smutt på kaffet. Vandrar vidare. Morgonen därpå upprepas skådespelet.

Låt mig klargöra en sak: kaffe är svart. Kaffemedmjölk är förvisso en dryck med vissa förtjänster, men det är en dryck för andra tillfällen och är *inte* kaffe. Kaffe skall inte heller sötas. Kaffe med socker kan jag lättare acceptera som kaffe, men det är odrickbart. Ett slöseri med gott kaffe. En skymf mot kaffeböndernas idoga arbete med att locka bönorna ur den rika myllan, fjärran från våra tempererade breddgrader.

Jag är inte så dogmatisk, att jag, som somliga gör, anser

att den som inte kan erkänna kaffets rika karaktär, sådan den framstår i dess nakna prakt, bör hålla sig borta. Men jag har heller vare sig förståelse eller tålamod med dem som envisas med att kalla sig kaffedrickare, trots att det inte är kaffe de dricker – kaffe är svart.

Kaffet är en mörk och het spegel – den melankoliska själens främsta avbildare. Morgonmackans vän. Fabriks-golvets sociala origo. Ett värmande handslag under en vandringsfärd genom vildmarken, med utsikt över nejden i den daggvåta gryningen. Vederkvickare. Inspiratör. Livskamrat.

När magkatarren för första gången drabbade mig kom den alltså inte bara som ett slag i min fysiska mage, utan även i mitt egos. Rakt i min självbilds teatraliska och smått pompösa mellangärde. Vem var jag nu, utan den där koppen i min hand? Utan den lekfullt ångade koppen – en halv människa. Ett spöke.

En av mina mer minnesvärda bedrifter på universitetet, i mitt tycke hursomhelst, var att jag lyckades bli först om att spilla kaffe på ett helt nyligen avtäckt golv. Det låter måhända banalt, men det var inte vilket golv som helst. Golvet var designat av en konstnär, finansierat av Statens konstråd. Det var för att bli ett med detta som dropparna föll ur min morgonkopp, inte för att möta något vanligt salsgolv. Efter mig lämnade jag ett spår av bruna blommor. Jag är lika viss om att jag var den förste, som om att jag inte var den siste att spilla; andra har följt mitt exempel. Mitt spår. Men nu då? Vem vill följa ett spöke?

Teet på eftermiddagen

Till min räddning: teet. Mitt förhållande till te är långt ifrån stormfritt. När jag var barn och mina föräldrar bjöd hem sina kamrater på kvällsaktiviteter grundlades en tidig avsmak för lukten av te. "Det smakar som te luktar!" kunde jag utbrista om något föreföll mig särskilt oätligt.

Första gången jag frivilligt drack te var även det en lustig episod. Ett nervöst besök hos en söt flicka. "Kaffe?" "Nej tack!" "Jos?" "Nej, det går bra." "Te..?" "Ja. . . varför inte?"

Man kan ju inte säga nej hela livet.

Vatten kokades. Te bryggdes. Två ungdomar satte sig på varsin sida om köksbordet. Koppen togs i hand. Teet inmundigades. "Jag tycker egentligen inte om te," säger min värdinna plötsligt. "Inte jag heller," tvingas jag medge, aningen förläget.

Teets estetik är förstas en helt annan än kaffets. Där kaffet kommer med koppen endast, får teentusiasterna en hel värld av attiraljer att förhålla sig till: kannan, koppen, silen, tillbehören. . . Lägg till detta själva bryggandets mysterier. De finns säkert de som lägger lika mycket möda på sitt kaffe som teälskaren på sitt te, men de är garanterat en pittoresk minoritet i jämförelse. Hur länge skall teet dra? Beror förstas på sorten, men även på vattnets hårdhet. Skall man låta tebladen flyta fritt eller bör man använda en behållare? Och glöm för fan inte att värma kannan!

I England, tekulturens högberg, om man blir inbjuden till eftermiddagste – afternoon tea – är det dessutom viktigt att förstå att man kommer bjudas på en måltid. Till drycken te hör traditionellt en lång procession av tilltugg,

lika viktiga som drycken själv. Rostat bröd med marmelad, scones och sandwiches; listan kan göras betydligt längre, men har man koll åtminstone på dessa tre, är det min uppfattning att man redan kan komma långt.

Te bör egentligen inte sötas, men det är acceptabelt i de flesta delar av världen att lägga en sockerbit eller två i koppen, alternativt ta en sked honung. I Ryssland är det senare till och med normen. Frågan om huruvida man skall ha mjölk i teet är heller inte på långa vägar lika kontroversiell som för kaffet. Visst finns det fanatiker – missledda av vanans makt kan man tänka sig – som benhårt hävdar att te med mjölk inte är te, att det är en styggelse. Dessa förtappade själar har fel. Te kan med fördel drickas med mjölk, även om somliga tesorter, såsom Earl Grey och de flesta gröna varianter, gör sig bäst utan.

I vilken ordning man ska hålla te och mjölk i koppen däremot, är en stor tvistefråga.

Förebilderna

Jag får erkänna att jag gärna håller min mjölk i teet. Det är rogivande att se de komplexa formerna framträda ur djupen. Virvlande spiraler av vitt mot rödockra som dansar i koppen till takten av ett rogivande omrörande med skeden. Hypnotiskt.

Till min stora bitterhet är detta allmänt ansett som fel tillvägagångssätt¹. Denna obehagliga överraskning kom till

---

¹”allmänt” ska här läsas som ”allmänt bland de som någorlunda begriper sig på teets mysterier”; vad en allmänna allmänhet anser är mig helt egal

mig direkt från en av mina litterära husgudar, en man vars uttalanden om te bör tas på största allvar: Douglas Adams.

Faktum är att de flesta auktoriteter är rörande överens med Adams, om att mjölken kommer bäst till sin rätt om man håller den i koppen innan man serverar själva teet. Det blandas bättre, och risken är mindre att mjölken klumpar sig till följd av att den skållats². Är jag därmed dömd att aldrig mer få uppleva skönheten i mjölkens piruetter? Nej! Till min räddning, en annan litterär husgud: George Orwell.

Douglas Adams var inte den förste, och knappast heller den siste, att nedteckna sina tepreferenser. Ett drygt halvsekel tidigare, mot bakgrund av andra världskrigets teransonering, satte britten Eric Blair, bättre känd som George Orwell, sin penna mot pappret. Han författade en essä, sina landsmän till gagn, om hur man bäst borde njuta sin knappa ranson, på det att man därigenom kunde hålla civilisationens gnista vid liv under de svåra åren. I sin ingående essä argumenterar Orwell för standpunkten att mjölken skall hållas i teet. Att han ansåg att det var riktigt är nog för mig att våga gå emot befintlig sed, åtminstone ibland.

Men stopp ett tag här nu! Allt detta tal om mjölk; var finns det andra lägret? Det är, som beskrivet ovan, inte nödvändigt att dricka sitt te med mjölk. Själv alternerar jag gärna; faktum är att jag vardagligen oftare dricker teet utan mjölk än med. Även här är jag trygg i förvissningen att jag är i gott sällskap: kommendör Jean-Luc Picards rak-

---

²traditionen lär dock ha uppstått för att minska risken för att kalla keramikkoppar skulle krakelera då den heta drycken hälldes i dem, innan det beständigare porslinet fanns i vart hushåll

ryggade integritet är förebilden jag litar till, i detta fall som i så många andra.

Även spöket har sina förebilder, en av dem är även hon kapten i stjärnflottan. Kommendör Kathryn Janeway, befälhavare ombord på USS Voyager, är en inbiten kaffefantast. När man hör henne säga med lidande röst "Coffee. Black." till skeppets replikatorer är igenkänningsfaktorn total. Dessa stunder är också några av få ljusglimtar för den annars platta och moralfloskelstinna karaktären i en medioker TV-serie.

Bättre helhetsintryck finner man i den tecknade världen. I ett avsnitt av Futurama når Fry kaffenirvana efter att ha inmundigat hundra släta koppar. Den bedriften har vunnit honom en plats i mitt hjärta, men allra mest ser jag upp till Wally, den arbetsskygge kollegan till Dilbert i serien med samma namn. För Wally är kaffet ett självändamål; han och koppen är lika oskiljaktiga som jag och den ångande bågaren i mina innerligaste drömbilder. Den är en del av honom, just som jag ville att den skulle vara en del av mig.

Slutord

Jag vill ogärna kalla mig fåfång, men jag erkänner beredvilligt att för mig har kaffekoppen blivit en accessoar. I mitt yrke markerar den min särställning gentemot eleverna; över kanten på min robusta keramik ser jag ner på deras engångsmuggar i plast eller papp. Den skänker alla eftertänksamma poser ett extra intellektuellt skimmer, något jag tacksamt tar emot då min syn är allt för god för att glasögon skall vara något att tänka på. Kaffekoppen

är vidare ett oundgängligt verktyg vid möten: den håller nervösa händer på plats, och är det perfekta redskapet för att göra de pinsamma tystnaderna mindre påtagliga.

Insikten att jag inte längre kunna dricka de mängder kaffe som krävs för att hålla uppe bilden av den förvirrade intellektuelle var smärtsam, men lärorik. När vardagen kollapsar och man tvingas reflektera över sina levnadsmönster ser man saker i ett nytt ljus. Ibland skänker detta insikter; man ser essensen bakom ytan. Vad jag såg var att den centrala symbolen inte var kaffet. Huruvida man föredrar en infusion av te, kaffe, kakao eller örter spelar mindre roll än kärlet varur man dricker. Jag håller därför mitt standar högt, dess dimslöjor en fana bakom mig när jag tågar mot framtiden: den vänligt ångande koppen.

Kapitel V

Ett brev

Kevin utlåtande låter inte vänta på sig: "Arrogant"

"Verkligen. Självcentrerat och besserwisser-aktigt, men det måste väl vara medvetet?" svarar Kalle. Han navigerar med lätthet förbi vraket av en buss som med knapp mån sticker upp över vattenytan.

"Medvetet provokativt, det är nog sant" kommer till svars från den ludne passageraren. "Men hur ska läsaren kunna ta ställning till sakens i ämnet då?"

"Kanske vill författaren tvinga läsaren att själv ta ställning?" Med van han låter han stören föra flotten fram mellan byggnadernas långa skuggor. "Kassörskan då? Hon beskrevs varken som rödhårig eller med näsring."

Kevin fnysir ljudligt. "Hade författaren lyft blicken från sitt eget uppblåsta ego för ett ögonblick hade vi nog blivit varse att hon besatt någonting av attributen," svarar han beskt. "Det svär jag på, vid Hades!"

Kalle ger kamraten en road blick. "Du tyckte inte om texten?"

Blicken han får till svars är obeslöjat äcklad "Te med mjölk?" utropar Kevin misstroget och ryser teatraliskt så att jackan skakar. Han ska just förpassa boken till glömskan i vattnet då ett ensamt pappersark faller ut. "Men vad har vi här då?" Han viker upp pappret och finner en maskinskriven text. Nyfiket börjar han läsa.

Bäste kamrat,

Jag skriver till Er nu i denna stund av yttersta nöd, i förhoppningen att Era nerver av stål tillsammans med Er erkända expertis inom Områden som försyner, tack och lov, ännu döljer för den bredare allmänheten, skall kunna fatta ett klokt och riktigt beslut angående orsaken till detta brev.

Tillsammans med denna redogörelse finner Ni ett oansenligt paket, i vilket Föremålet för mina mardrömmar gömmer sig. Som Ni känner till har jag sedan länge hyst en förkärlek för det mystiska och fördolda; en fascination inför och en längtan till de Krafter vilka verka i kulisserna till det skrala skal vi kallar "Verkligheten". Detta är ju vida känt i de Kretsar i vilka de mer Upplysta rör sig, och i mina dar har jag, som bekant, kommit över en bred fauna av idoler och artefakter av skilda ursprung och slag, dock ingen så märkvärdig som figuren jag nu skickat Er. Exakt hur eller var kuriren, vars namn måste förbli onämnt, kommit över Tingesten vet jag ej, och mot bakgrund av vad jag nu tror mig känna till vill jag ej heller veta! Min bästa gissning är att den härrör från en bronsåldersgrav i Norra Bohuslän. Denna statyett kan vid en första anblick te sig obetydlig, men jag försäkrar Er om att under dess sjukligt gröna yta döljer sig stora och fruktansvärda Hemligheter!

Ända sedan Tinget kom i min ägo har min sömn varit lätt och orolig. Ofta har jag vaknat i beckmörkret, med andan i halsen, lakanen fuktiga av svett och med oheliga Röster ringande i huvudet. Jag har dock aldrig kunnat dra mig till minnes vad som stört min nattliga vila. Inte förrän Nyårsnatten. Den natten bar mig maran långt ut till havs, till en stad, vars natur och proportioner var så ohyggliga att jag inte törs beskriva dem! I denna Fasans hemvist hörde jag åter de mässande rösterna, men omöjliga ekon förvred dem tills de blott knappt lät mänskliga. Sedan såg jag Honom! Och vad värre är; Han såg Mig! Den skräcken går inte att beskriva eller glömma, och det var i den stunden jag insåg att Statyn måste anförtros kapablare händer.

Jag önskar Er lycka och välgång!

Eder tillgivne A.

Göteborg den 8 januari,
Nådens År 2006

P.S. Detta är i sanning ett Nådens År, ty ännu är uråldriga sanningar ej bragda till ljuset! I sanning vet jag nu att Okunnighet är Styrka!
D.S.

Kapitel VI

En spegel

Kalle upphör för ett ögonblick med sitt värö och ger sin kamrat en menande blick. "Man ska inte läsa andras post..."

"Äsch! Det är inte som att någon annan kommer göra det." Kevin kastar obesvärat pappret över bord. "Dessutom tror jag inte det var menat för bara en adressat egentligen."

"Kanske," svara Kalle, men ser tvöksam ut. Han rycker på axlarna. "Oavsett kommer han ju aldrig få veta det."

"Vad får idolen dig att tänka på?"

"Gamla kultplatser? Den första texten, kanske?" han sätter sig brevid Kevin och fäster blicken på horisonten, som nu skymtar mellan husfasaderna i öster.

"En sjunken stad, ett obeskriöligt monstrum. Varför går det alltid igen?" Kevin ser uttråkad ut.

"Vissa saker dör aldrig, de vilar bara för att sedan dyka upp igen," svarar Kalle kryptiskt.

Kevin upplåter en suck ur sitt håriga bröst. "Inte du också..." säger han uppgivet.

Kalle skrattar bara sakta. "Låt oss läsa vidare," säger han.

Kevin plockar upp nästa bok från det surrade däckets. Han slår upp första sidan och läser titeln högt.

En spegel

Den håriga filuren möter sin kamrats frågande blick och säger:

– Ja, den heter faktiskt så.

– Hur fortsätter det? Den unge mannen som frågar är klädd i en enkel sjömansdräkt av gammalt snitt. Hans vän ska just till att svara, men förvånas av det han läser.

– Men, vad är nu detta. . . ? Förvåningen i hans gälla röst är omisskännlig. Han fortsätter att läsa tyst. Pannan läggs i allt djupare veck.

– Nå? Läsarens kamrat är otålig. Det är ovanligt att hans resällskap håller vad han läser för sig själv. Vad står det egentligen? frågar han.

– Det står. . . Läsaren tvingar sig att slita blicken från pappret för att svara. Det verkar stå om oss.

– Om oss?

– Ja, om oss. Ordagrant och i detalj.

– Märkligt. Pojken med de gamla ögonen ser mer nyfiken än bekymrad ut.

– Ja, verkligen märkligt.

– Och den börjar nu? Med oss, här på flotten?

– Ja. . .

– Det är en lång bok. Pojken ler snett och rättar till sin scarf. Hur slutar den?

– Jag vet inte, svarar hans korta vän och blåser upp kinderna. Låt oss se efter!

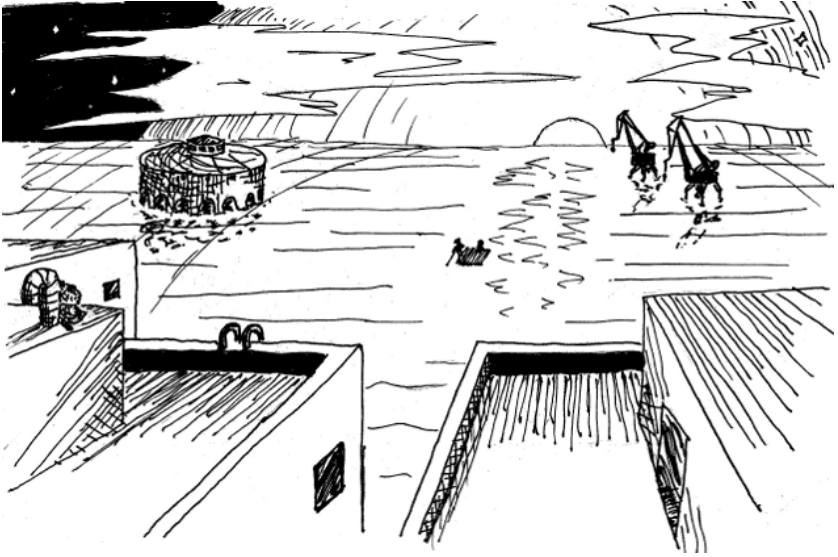
Han bläddrar till sista sidan och läser tyst igen. Pojken avvaktar hans svar.

– Det står att vi slutar läsa och drar vidare. Läsaren rycker urskuldande på axlarna.

– Jaså? Han begrundar detta ett kort slag. Runt vännerna på flotten har skuggorna sträckts ut mot oändligheten; djupt blå i skarp kontrast mot solens fallnande glöd, som målar byggnader och vågtoppar röda. Då är det väl bäst att vi gör det, säger han sedan.

Den unge färjkarlen reser sig och plockar upp sin stör. Med en stöt mot botten är flotten åter i rörelse. Bakom dem sjunker den sista boken mot djupet.

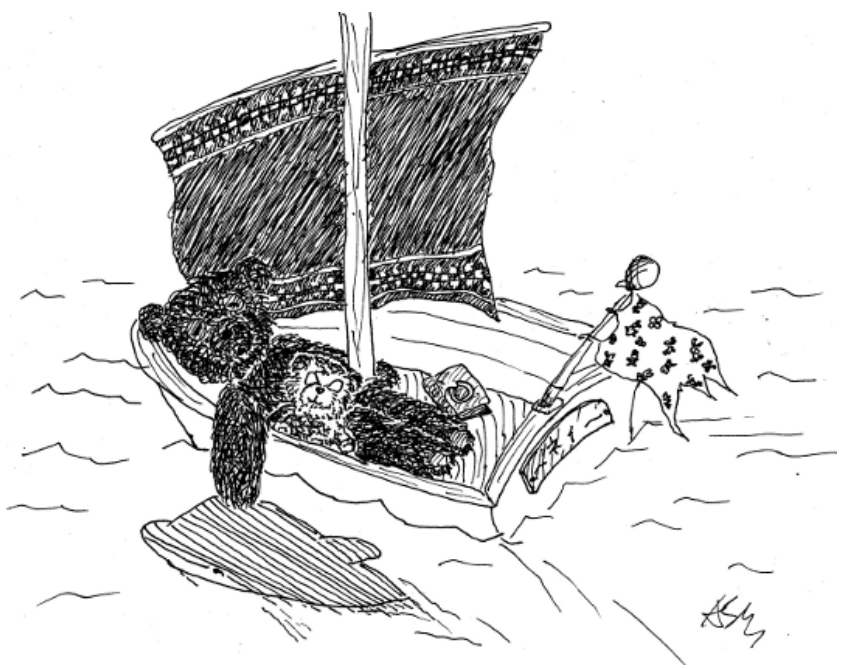
Epilog

Solen går ned över staden med trött beslutsamhet. När hon går upp igen har hon inte beslutat ännu, men det blir först efter en välbehövlig vila. Skuggorna sträcks mot horisonten i den uråldriga staden. Snart återstår bara ett rosigt skimmer över havet och i de lätta molnen.

När solgatan försvinner bakom horisonten sitter två omaka figurer och tittar efter den. De sitter kvar länge på sin flotte och ser hur kvällsrodnaden byts mot blåsvart sammet. De vet inte heller vad de ska göra nu, men den långa natten är ännu ung, så ung.

Stjärnorna tänds ovanför de två, och för varje bloss tänds dess maka i havsdjupet. De börjar sin vandring mot horisonten där deras förening lockar. Ingen hastar. De har ju all tid i världen.

Initiativsyndikatet